DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 258. SZÁM. 1929 NOVEMBER 13. SZERDA.

12 FILLÉR

Egyesült erővel

A kereskedelem minisztere vasárnap Békéscsabán felavatta a Kereskedelmi Csarnok uj székházát, minekutána egy nappal előbb ugyanezen város kisgazdatársadalmának székházát avatták fel. E véletlen egybeesés szimbolikus jelentőségét találó szavakkal méltatta a kereskedelem minisztere nagy gazdaságpolitikai beszédében. A termelési ágazatok látszólag ellentétes érdekei között megvan a benső egységes kapocs, és ez a magasabb egység nemzeti közérdek. A mezőgazdasági termelés tökéletesitése végső eredményben épp ugy az egész nemzet javára válik, mint a kereskedelemnek megerősitése és a termelés mentől eredményesebb értékesitésére való képesitése. De ugyancsak a nagy nemzeti gazdasági boldogulás egyik eszköze a magyar ipar is, amely arra van hivatva, hogy a magyar munkáskéznek hóditsa vissza azokat a nagy értékeket, amelyeket ma a belföldi fogyasztás a külföld portékáira költ el. Az egyes gazdasági ágazatok a maguk külön-külön erejének összetevéséből ekként ala kulhat ki az ország gazdasági jóléte és boldogulása. Ma már egyik termelési ág sem érheti el a saját érdekeinek érvényesülését a többi érdek legázolásával. Bud János helyesen mutatott rá, hogy az ipar boldogulása a mezőgazdasági termelésnek biztosit belső fogyasztást és viszont hogy a kereskedelem csakis akkor virágozhat fel, ha a mezőgazdaság mentől többet és mentől jobbat tud termelni.

A mai életben az ország közgazdasága egy hatalmas nagy élő szervezet, amelyben minden egyes szervnek fontos szerep jut az élet fenntartásában. Éppen ez teszi oly nehézzé és bonyolulttá a gazdaságpolitikát. Egy-egy ország a maga termelésével nem folytathat teljesen öncélu gazdaságpolitikát, kiszakitva magát a világgazdaság nemzetközi adottságaiból. Igy a magyar kormány sem képes máról holnapra kiküszöbölni azt a mezőgazdasági krizist, a melynek oka a termények alacsony világpiaci ára és az egyes országok elzárkózásából fakadó értékesitési válság. Itt kell belekapcsolódnia az életképes, szivós és ügyes kereskedelemnek, hogy összeköttetéseinél fogva eljuttassa a magyar föld termékét oda, ahol az a legkedvezőbb árban vevőre talál.

A magyar kormány kereskedelmi minisztere a mezőgazdaság és a kereskedelem ez egymásrautaltságát nemcsak felismerte, hanem gazdaságpolitikájának egyik irányitó alapjául fogadta el. — Ezt szolgálják a kormány által létesitett export-fejlesztő intézmények — a termelőknek és kereskedőknek nyujtott export-hitelek és a vasuti tarifakedvezmények. Mezőgazdaság és kereskedelem összefogva, együttes erővel urrá lesznek bizonyára a mai értékesitési nehézségek fölött és ezzel remélhetőleg véget is fog érni az egyik oldalon a mezőgazdaság, a másik oldalon a kereskedelem mai sulyos helyzete. Csakis együttes erőkifejtéssel, a jövőbe vetett bizalommal, a kicsinyes torzsalkodás félretételével tudunk kilábolni a mai rossz időkből egy szebb, derusebb jövő felé.

Vita a képviselőházban a tisztek fegyverhasználati jogáról, a hadsereg fegyelméről, a botbüntetésről

Gömbös honvédelmi miniszter ragaszkodik a fegyverhasználatról szóló szakaszhoz. — Farkas Elemér: Militaristák vagyuk aban az értelemben, hogy nemzeti tradicionkat megvédjük.

Budapest, nov. 13.

Almássy László elnök 10 órakor nyitotta meg a Ház mai ülését, a melynek napirendjén a katonai büntetőtörvénykönyv javaslata szerepel.

Az első szónok **Herczeg Béla**: A hadsereg a béke őre és a béke ellen vétene az, aki a hadsereg fegyelmét nem akarná a legszigoruban fenntartani. A törvényjavaslatot szükségesnek tartja és elfogadja.

Csontos Imre félreértett szavai kimagyarázása cimén kap szót és kijelenti, hogy ő, aki egész életével és munkásságával a nemzeti hadseregért küzdött, a magyar katonatiszti kart a legkitünőbbre becsüli s kizárólag tévedésből történhetett multkori elszólása, amelyért

ünnepélyesen megköveti nemcsak a Házat, hanem a magyar tisztikart is.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter a magyar királyi hadsereg nevében mond köszönetet Csontos Imre szavaiért.

Rassay Károly a törvényjavaslattal, mint büntetőjogi kérdéssel kiván csak foglalkozni.

A gyávaságnak, mint büncselekménynek kódifikálása szerinte nagy meggondolást igényel, mert az csak egy idegállapot.

A fegyverhasználat kérdését középkori maradványnak, szégyenparagrafusnak tartja. Angliában a katonák szolgálaton kivül civilben járnak és egyenesen komikusnak tartanák, ha még fel is fegyvereznék magukat.

Meskó Zoltán: Ugy van!

Rasay Károly: Ugy látom a hangulatból, hogy ezt a szakaszt kidobják a törvényjavaslatból.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter:

Ha én elmegyek innen, akkor igen, de addig nem, amig én itt vagyok!

Rassay Károly: Végre van egy kérdés, amiből a honvédelmi miniszter ur azonnali kabinetkérdést csinál.

Friedrich István: Ilyenre még nem volt példa.

Rassay Károly: Nem tartja a legnagyobb foku hősiességnek, ha egy felfegyverzett katonatiszt fegyvertelen polgárra támad. Sokkal kevesebbszer történnék fegyverhasználat, ha a katonatiszt mindjárt fegyvert is adna ellefelének .De mi lesz, ha a polgár is fel van fegyverezve? A katonai biráskodás hatáskörének horribilis kiterjesztését jelenti a polgári egyénnel szemben az, ha katonai büntettekben és vétségekben való részesség, vagy azokra való rábirás cimén katonai bíróság itélkezhet civil ember felett. Rosszakaratu feljelentések alapján ilyenképpen **máról holnapra bármelyik polgárember katonai bíróság elé kerülhet.**

A háboru alatt gróf Tisza István utasitotta vissza azt a kisérletet, mely a katonai birósági hatáskörének kiterjesztését célozta. Ez a javaslat pedig egyenesen a tábori birósági alá akarja rendelni a polgári lakosságot.

Friedrich István: Hát akkor ezentul egy képviselőjelölés is lázadás lesz!

Jánossy Gábor: Dehogy lesz az lázadás, az csak kisérlet marad. — (Derültség.)

Rassay Károly: Az ilyen ideráncigált javaslatok erős tápot adnak a diktaturáról terjesztett pletykának.

A javaslatot nem fogadja el.

A következő felszólaló **Meskó** Zoltán, aki először Rassay felszólalásával foglalkozik A fegyverhasználat kérdésében egyetértek Rassayval — mondja. — Magam is aktiv katonatiszt voltam, de nem ismerek kétféle becsületet : katonai becsületet és polgári becsületet.

— Egyenesen nevetségesnek tartom a négyszemközti kardhasználat jogát. Kérdezem a honvédelmi minisztert,

mi az én polgári illetékes fegyverem, ha karddal támad rám egy katonatiszt?

Meskó Zoltán ellene van minden testi fenyitésnek és ezért örül annak, hogy már a bizottságban törölték a botbüntetésről szóló szakaszt. Szigoruan üldözni kellene az Istenkáromlást.

Rothenstein Mór: Szóval szigoritani kell a javaslatot.

Meskó Zoltán: Az Isten-káromlás a legnagyobb bün, akár az én Istenemet, akár a képviselő ur Istenét káromolják.

Czettler Jenő elnök csenget: A képviselő urat ezért a kifejezésért rendreutasitom, mert csak egy Isten van.

Meskó Zoltán rátér ezután a párbaj kérdésére. Ezt a középkori maradványt el kell törölni — mondta — és meg kell szüntetni azt a felsogást, hogy két szál karddal, nyakig bandázsban, vagy légy nélküli pisztollyal és viaszgolyókkal el lehet intézni becsületügyi kérdéseket. Szeretné, ha minden ifjusági egyesület követné az Emericana szervezetet és

minden magyar ifju esküvel fogadná meg, hogy nem vesz részt semmiféle párbajban.

Az ilyen fiatalemberek soha sem sem lesznek az életben krakélerek, mert tiszteletben tartják mások becsületét. A háboru és a forradalmak után olyan ember kell a honvédelmi miniszteri székbe, aki nem szavakkal, hanem tettekkel bizonyitja be rátermettségét. Ilyen embernek ismeri és tartja Gömbös Gyulát. A javaslatot elfogadja.

Farkas Elemér szóla fel ezután. — Minden politikai vonatkozást ki akar kapcsolni ebből a kérdésből. Ez a törvényjavaslat nem politikum, hanem a legtisztább szakkérdés. A szociáldemokraták deklarációja tisztán a pacifizmus és a militárizmus szempontjából állitotta be a kérdést.

Ha van hadseregünk, akkor szükséges, hogy megfelelő fegyelmi szabályzatokkal is rendelkezzék.

Őszintén megmondja, nem vagyunk militáristák a szó régi porosz értelmében és nem vagyunk militáristák abban az értelemben, hogy fejjel menjünk a falnak, de

militáristák vagyunk abban az értelemben, hogy nemzeti hagyományainkat, tradicióinkat megvédjük, ha arra valaki kezet akar emelni.

Azt a megjegyzést, hogy nekünk külső és belső ellenségeink nincsenek, ne itt mondják el a szociálisták, hanem mondják el Genfben, — hátha sikerül a lefegyverezési bizottságot intenzivebb munkára ösztönözni és a világ mai 30 milliós hadseregét egy kis rendészeti szervezetté alakitani .De mondják el Prágában és Bukarestben is, hátha az a vasgyürü, amely körülvesz bennünket, engedni fog, mint ahogy eltünik a hó az első tavaszi napsugárra és adresszálják ezt a megállapitásukat Moszkvába is, hátha sikerülni fog azt a vörös lobogót a megbékülést jelentő fehér zászlóvá átalakitani.

Farkas Elemér: A kardhasználat problémája rendkivül kényes kérdés. A Hentzi-szobor, a Gotterhalte és Gesanntmonarchie ideje lejárt. A nemzeti hadsereg az egész nemzet féltve dédelgetett gyermeke. (Helyeslés.)

A hadsereg és a tisztikar ma már nem kardesörtető szalonfigurák, hanem komoly, hazaszerető férfiak társadalma.

A magyar katonatiszt semmilyen körülmények közt nem fog kardot rántani polgártársára, ez az én meggyőződésem. (Ugy van!) Felvetem tehát a kérdést, hogy szabad-e a javaslatba

egy ilyen szakaszt beilleszteni, amely veszélyeztetheti a polgárság és a tisztikar jóviszonyát

— Egy kérdésben azonban nem szeretnék semmiféle engedményt se tenni. Ez pedig a katonai fegyelem kérdése. A világháboruban láttuk, hogy szentelt vizzel nem lehet háborut csinálni. (Helyeslés.)

Ne itt méltóztassanak humanizmust emlegetni, méltóztassanak ezt Genfben megtenni, ahol kenetteljes szavakal szónokolnak gáz és baktériumháborukról és egész országrészeket elpusztitó repülőhadjáratokról. (Zajos helyeslés.)

Különleges és egyszerü • BUTOROK • jótállással részletre legelőnyösebben Faipárnál Király ucca 4. szám Ugyeljünk a cimre.

A mi szent, 48-as hadseregünknél, ha valahol voltak hiányok, ugy azok a fegyelem tekintetében mutatkoztak és

nem érkeztünk volna el Világoshoz, ha meg lett volna a tökéletes fegyelem.

Meggyőződésem az is, hogy ha katonai büntetőtörvénykönyvünk rendelkezései a háboru utólsó két esztendejében nem lettek volna már egészen nevetségesek és a szökéseket szigoruan büntették volna, — akkor

egészen másként alakult volna 1918 és nem lephette volna el ötvenezer katonaszökevény Budapestet.

A javaslatot általánoságban elfogadom. (Nagy taps és helyeslés.)

Ezután **Váry** Albert szólal fel, aki a különböző büntetési elméletek bölcseletét vázolta és hangsulyozta, hogy a testi büntetések kérdése még nincs lezárva az egyes nemzetek büntetőjogában.

Angliában 1914-ben 630 esetben ítéltek botbüntetésre egyéneket.

Dániában csak a legutóbbi időben szüntek meg a testesonkitó büntetések, de a botbüntetés most is fennáll. Az Északamerikai Egyesült Államok egyes államaiban még ma is a legborzalmasabb testi büntetéseket alkalmazzák.

A botbüntetés lealázó, lealacsonyito és céltalan büntetés, mert elvaditja azt, aki elszenvedi.

De éppen ilyen borzalmas a fegyházbüntetés is, amelyet hasonlóképpen meg lehet támadni. A jogtudomány és a büntetőgyakorlat mai helyzete mellett a tárgyalás alatt álló javaslatnál jobbat adni nem lehet.

Mint büntetőjogász sulyosan kifogásolja a fegyverviselés jogát, mert ez élesen ellenkezik a jogegyenlőséggel. Felemlitette azt az esetet, a mikor egy ügyészt

a polgári büntetőtörvényszék egyik tanácstermében, tárgyalás alatt leköptek.

Ekkor — mondotta tovább Váry — nem tehettem mást, mint hogy lefogtam az illetőt, hogy az inzultust tovább ne folytassa, de nem vettem elő a bicskámat, hogy azzal döfjem le.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter: A kard nem bicska!

Váry Albert: Ez igaz, de az is igaz, hogy a polgár nem viselhet más fegyvert, tehát azt használja, ami nála van, mert az ökle nem elég. Mert a katonatisztnek is azért van joga a fegyvert használni, mert ugy látszik, hogy az ökle nem elég. Ha a polgár fegyverét használja, akkor viseli a törvény előtti következményeket. Én tehát, mint jogász azt kérem, hogy

viselje a törvény előti következményeket a fegyverhasználat után a katonatiszt is éppugy, mint a polgár.

Befejezésül hangsulyozza, hogy igen szükre kell szoritani azt a területet, ahol polgári egyén kerül katonai biráskodás alá. A javaslatot elfogadja. (Taps és helyeslés.)

A Ház ülése 2 órakor ért véget.

NAGY VÖRHENYJÁRVÁNY KAPOSVÁRON.

Kaposvár, nov. 12. A kaposvári diákság körében az utóbi időben oly nagy mértékben lépet fel a vörheny, hogy a hatósági orvos most bezáratta a gimnáziumi internátust. Az intézetet a mai naptól kezdve egyetlen diák sem hagyhatja el.

EGY SZERENCSÉTLEN CSELÉDLEÁNY MEGFŐTT A FÜRDŐKÁDBAN.

Keuslingen, november 12. Egy huszéves cselédet, aki munkaadójának nyaralójában egyedül volt, a fürdőkádban megfőve találták meg. A gázkályha állandóan égett és a forró viz szüntelenül forrt a kádban. A leány nyilván rosszul lett, elájult és belefordult a forró vizbe.

A megyei és városi törvényhatóság megalakulása

Az uj közigazgatási törvény értelmében november 20-ig meg kell alakulniok az autonóm közigazgatási szervek törvényhatósági bizottságainak.

Debrecen város alakuló közgyülését valószinüleg 18., vagy 19-én tartja.

Hajduvármegye már elhatározta, hogy a most megválasztott törvényhatósági bizottsági tagokat november 20-ra alakuló közgyülésre hivja össze.

Leültette az elnök az angol parlamentben az udvariatlan főpecsétőrt

London, nov. 12. Az alsóház mai ülésén Thomas főpecsétőr a szakadatlan keresztkérdések pergőtüzében gyakran elvesztette hidegvérét és a Reuter iroda jelentése szerint, udvariatlan kitöréseit az ellenzék hangos derültséggel és gunyos éljenzésesl fogadta. Amidőn a főpecsétőr az egyik interpellálóval hoszasan vitatkozott, az elnök be sem várva az eszmecsere végét, a következő interpellálót szólitotta fel s igy kényszeritette Thomast, hogy válasza befejezése előtt leüljön. Ezt a jelenetet a Ház minden oldalán nagy derültséggel kisérték.

Lesz már pénz

A pénzügyminiszter leszámitoltatja a gyufakölcsön harmadik részét és újabb harminemillió dolláros függőkölcsönt vesz fel. —

Mint már jelentettük, a pénzügyi kormány még ebben az évben leszámitoltatja a gyufakölcsön harmadik transát, 12 millió dollárt, amivel 68 millió pengő birtokába jut. Illetékes helyről most megerősitik ezt a hirt, azzal a hozzáadással, hogy ez a harmadik trans már nem szolgál a földreform pénzügyi lebonyolitására, miután

az igénybevett birtokok tulajdonosainak kártalanitása elintézést nyert és erre a tizenkétmillió dollárra nincs többé szükség.

A pénzügyi kormány a törvény rendelkezéseinek megfelelően

a felszabadult összeget a mezőgazdaság jelzáloghitelének ellátására használhatja fel

és ezzel a törvényadta jogával élni is fog. Miután azonban a hatvannyolc millió pengővel a mezőgazdaságon még nem igen volna segitve, a pénzügyminiszter lépéseket tett abban az irányban, hogy

ezt az összeget egy ujabb kölcsön igénybevételével növelje. Már érkeztek is ajánlatok egy huszonöt-harmincmillió dolláros kölcsönre,

amely azonban nem hosszu lejáratu amortizációs kölcsön, hanem két évre szóló függő kölcsön lesz, amelyet éppen ugy, mint a gyufakölcsön harmadik transát, a vagyonváltság cimén az állam tulajdonába jutott földekre kebeleznék be átmenetileg. Hosszu lejárati kölcsönt a pénzügyi kormány ma nem szerezhetett. A tárgyalások az uj függőkölcsön felvétele ügyében előrehaladt stádiumban vannak s a pénzügyminiszter terve szerint az 5.2 százalékos gyufakölcsönt és a most felveendő drága függőkölcsönt egybekapcsolva

8 százalékos alapon tervezik a mezőgazdaság számára a jelzálogkölcsönök folyósitását.

A pénzügyi kormány több irányban tárgyal a függőkölcsönre nézve és a kölcsön lebonyolitásánál ezuttal nem csupán az altruista intézeteket, hanem az összes záloglevélintézeteket igénybe akarja venni.

LESZAKADT A FÜGGŐ-HID.

Amsterdam, november 12. Jávaszigetén Modia Longa melett egy függő hid leszakadt éppen akkor, amikor egy benszülött csoport haladt. A benszülöttek a tiz méter mélységü folyó medrébe zuhantak. Öt benszülött meghalt, hetvenen férfiak, nők és gyermekek vegyesen megsebesültek.

Olcsó konyakvásár!

Egy üveg 7 decis négy csillagos, „Hazai" medicinal konyak (valódi borpárlat)

P. 3.80

Kapható a Kontsek Géza k. r. t. mindkét üzletében

KOSSUTH-U. 15. FERENC JÓZSEF UT 22—24. SZAM

A FÉRFI-FODRÁSZ ÉS A NŐI-FODRÁSZIPART ROKONIPARNAK MINŐSITETTÉK.

Budapest, november 12. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben a férfi-fodrász ipart, valamint a női-fodrász ipart, rokon iparoknak minősítette.

SZABAD A MAGYAR SERTÉSBEVITEL SVÁJCBA.

A földmivelésügyi minisztérium svájci megbizottja jelenti Zürichből: A svájci szövetségi kormány 1929 november másodikával a sertésbehozatalt Magyarország és Hollandia és Dánia részére is engedélyezte. Svájc részére kizárólag élősertések jöhetnek tekintetbe. A hetenkénti mennyiség 40—50 vagonban van kontempláiva.

VAD HARCCÁ FEJLŐDÖTT A MEXIKÓI ELNÖKVÁLASZTÁS.

Mexikó-City, nov. 11. Mexikóban ma van az elnökválasztás, amelyet elkeseredett választási küzdelem előzött meg. A választási harc tegnapi utolsó napján súlyos zavargásokra került a sor.

Mintegy huszezer ellenzéki választó a kormánypárti jelölt választási irodája elé vonult s megakarta ostromolni az épületet.

A két tábor között vad harc kezdődött, revolverekkel és késekkel.

A verekedésnek három halottja és tizenöt súlyos sebesültje van. Az ellenzéki jelölt hivei fel akarták gyujtani az épületet.

Fáklyákat dobtak az ablakokon át a házba

és az elősiető tüzoltókat megakadályozták a munkájában. A tüntetőket végül is a katonaság zavarta szét.

Mexikó-City, nov. 11. Vasconcelos elnökjelölt és Ortiz hivei között a város szivében összeütközés támadt. Tizenhárom ember — köztük a rendőrfőnök — megsebesült. Az első hiradás szerint három ember elesett, de későbbi jelentések ezt a hirt nem erősítették meg.

„CSODATEVŐ" SIR AMERIKÁBAN.

Ezrével tódult a nép a sirhoz.

Malden, november 11. A környéken az a hir terjedt el, hogy egy fiatal pap sirjánál csodás gyógyulások történtek. A híresztelés következtében *tegnap többezer ember tódult a sirhoz.*

Hatalmas tömeg özönlötte el az oda vezető utakat. Több nyomorék elmesélte csodálatos gyógyulásának történetét, mire a tömeget nem lehetett többé visszatartani. A rendőrség minden igyekvése ellenére előrenyomultak,

feldöntötték a sirkövet és megrongálták a sirt.

A temetőt be kellett zárni, a sirt pedig erős ráccsal vették körül.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen jó férjem váratlan elhunyta alkalmából részvétükkel az én és gyermekeim fájdalmát enyhiteni óhajtották, részvétükért ezuton mondok hálás köszönetet.

özv. Márkus Józsefné

Táviratok

BORZALMAS AUÓSZERENCSÉTLENSÉG RÓMA MELLETT.

Róma, november 12. Róma és Rieti között rendkivül sulyos autókatasztrófa történt. Ferrari, a fascista párt helyettes sajtófőnöke gépkocsin többekkel együtt egy zászlószentelésre utazott. Az autó egy kanyarulatnál lezuhant az útról és beleesett a folyóba. Ferrari sajtó főnök, Keller Guido festő, Solina százados és egy hadiönkéntes a soffőrrel együtt, tehát a gépkocsi valamennyi utasa, összesen öt ember életét vesztette.

PUSZTITÓ SZÉLVÉSZ VOLT FRANCIAORSZÁGBAN.

Páris, november 12. A francia fővárosban az éjjel zuhogó esőtől kisért heves szél dühöngött, amely többhelyütt letépte és az uccára szórta a cserepeket és a nyilt piacon magával ragadta az árusító sátrak ponyváit. A Bois de Boulogneban és Vincennesben a vihar több fát kidöntött. A szél tombolása reggel felé csillapult.

Bretagnaból, Normandból és a La-Manche csatorna partjáról szintén heves viharokat jelentenek.

PÁRIZSI JELENTÉS SZERINT TITKOS FEGYVERRAKTÁRT TALÁLTAK STÁJERORSZÁGBAN.

Páris, november 12. A Chicago Tribune bécsi tudósítójának jelentése szerint Stájerországban titkos fegyverraktárt fedeztek fel. A Heimwehr emberei 20.000 puskát, 400 géppuskát 18 ágyút, két repülőgépet, továbbá több automobilt, lángszórókat és egyéb hadianyagot halmoztak fel.

A KELETI KONFERENCIA ÁLLÁSA.

Páris, november 12. A keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság, — a Temp jelentése szerint, — ma ismét egybegyült, hogy meghallgassa a bolgár delegációt. A bizottság valószinüleg holnap fejezi be munkálatait. A hágai értekezlet előkészítésére kiküldött bizottság szintén hamasoran végez munkájával. A bizottságok Jaspar elnökhöz terjesztik be jelentéseiket, aki azután továbbítja az egyes kormányokhoz.

A kormányok rendes diplomáciai úton vitatják meg egymásközött a jelentéseket.

EGY ARAB TÖRREL LESZURTA A TRANSJORDÁNIAI EMIRT.

Páris, november 12. A LE Soire jerusálemi jelentése szerint Abdullah transjordáni emirt egy arab a kormányzósági palota előtt, törrel súlyosan megsebesítette és elmenekült.

1500 pengős
SEVILLA-FILTEX
mintaválasztás

Minta tábláink

Debreczenben a következő cégek kirakataiban láthatók:

Bernfeld Sámuel Rt., Ferenc József ut 3.
Benyáts Emil, Ferenc József ut 18.
Ecker, Klein, Sugár, Ferencz József ut 48.
Kardos László Kossuth ucca 9.
Kontsek Kornél, Kossuth ucca 1.
Molnár Lukács, Kossuth ucca 2.
Rosenbaum Aladár, Hatvan ucca 6.

Pályázati feltételek:

Az egyes üzletekben, ahol a Filtex-Sevilla-mintákat kiállitották, bárki kettős levelező-lapot kaphat. A kettős levelező-lap célja a következő: Az egyik lapon szavazzon a pályázó a legjobban tetsző három mintára és adja postára. A másodikat egy későbbi időpontra tegye el. A Filtex közhirré teszi, hány szavazat esett összesen a három legtöbb szavazatot nyert mintára és melyek azok. Találja el és a második levelező-lapon közölje a Filtex-szel, hogy véleménye szerint hány szavazat esett a három minta mindegyikére. Aki a pontos számot eltalálja, 800 pengő jutalmat, aki a pontos számot legjobban megközeliti, 200 pengőt, a következő 100 pengő jutalmat kap. Kiosztásra kerül még 10 darab 20 pengős és 20 darab 10 pengős jutalom. Az összes dijak összege 1500 pengő.

Vételkényszer és minden kötelezettség nélkül. Gyermekek is résztvehetnek.

Filtex rt.
V. SZENT ISTVÁN-TÉR 15.

Vakmerő leányrablás Debrecenben

Egy motorkerékpáros fiatalemb er elszöktetett egy 14 éves lányt és merényletet kö vetett el ellene.

Vakmerő leányrablás történt tegnap éjszaka Debrecenben. Egy fiatalember, akinek oldalkocsis motorkerékpárja van, tegnap este egy 14 éves leányt motorkerékpározni hivott meg. A mit sem sejtő fiatal kisleány elfogadta a meghivást, mert azt hitte, hogy a városban fognak egy kis rövid motoros sétát tenni.

Amikor azonban a fiatal leány beült a motorkerékpár oldalkocsijába,

a fiatalember rákapcsolta a motort és vad száguldással kirobogott a városból.

A szerencsétlen fiatal leány nem is tudta, merre mennek és a motoros leányrabló csak a késő éjszakai órákban állott meg egy közeli kisváros szállodája előtt, a hol szobát bérelt és felvitte a kimerült kislányt. A hosszu motoros uttól kifáradt leány rövidesen elaludt és ekkor a fiatalember felment a leány szobájába és ott erkölcstelen merényletet követett el a védekezni sem tudó fejletlen kisleányon.

A szerencsétlen kisleányt a motoros fiatalember másnap visszahozta Debrecenbe és a tönkretett leány betegen ment haza a szülei lakására, akik el sem tudták képzelni, hogy a leányuk hova lett. Édesapja kérdéseire aztán elmondotta, hogy milyen szörnyüséges kalandon ment keresztül,

mire az apa feljelentést tett a leányrabló motoros fiatalember ellen a rendőrségen.

A rendőrségen megindították a nyomozást a leányrabló fiatalember ellen. — A szerencsétlen tönkretett kisleány sulyos betegen fekszik szülei lakásán.

Benyáts Emil cipőosztálya
Debrecen.

Hölgyeknek:
Divatszinü, lakk vagy antilop cipők különféle formákban
P. 22.-- 24.-- 26.--
Barna v. szines bagaria trotter:
P. 19.-- 22.-- 26.--

Férfiaknak:
Barna-, fekete-, fél- vagy magasszáru cipők divatos formákban
P. 22.-- 25.-- 26.--

Vizhatlan, skót vadászcipők.
Hó, sárcipőkben, lakk és szines csizmákban a világhirü
Talpbavésett árak. Goodrich-gyártmányok. Talpbavésett árak.

Öngyilkossági szándékból leugrott a repülőgépről

1500 méter magasságban egy életunt amerikai leány kinyitotta a repülőgép ajtaját és a mélységbe vetette magát.

Newyork, nov. 12. Furcsa módját választotta ki az öngyilkosságnak egy huszéves newyorki leány, akinek szeme előtt, ugylátszik, Löwenstein belga bankár rejtélyes öngyilkossága lebeghetett, midőn arra szánta el magát, hogy repülőgépre száll és a magasból leveti magát.

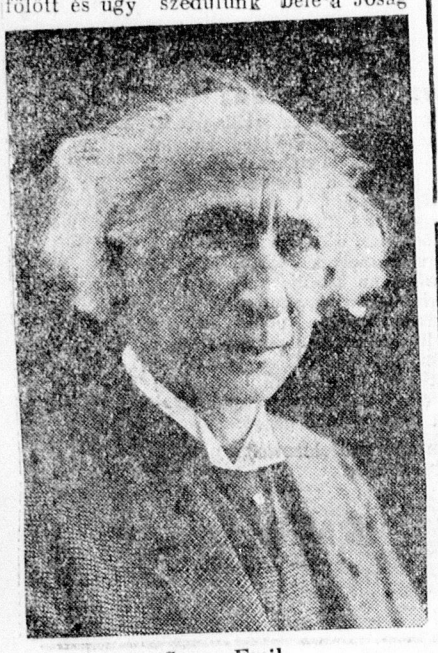
A huszéves leány tegnap délután repülőgépet bérelt a longislandi repülőtéren és megkérte a pilótát, hogy vigye minél magasabbra. A gép már ezer méter fölött járt, midőn a pilóta hátra nézet és látta, hogy a leány kezeit összekulcsolva imádkozik. A dolog gyanus volt előtte és hátraszólt a lánynak, hogy most már jó lesz leszállani, a leány azonban kérve könyörgött, hogy menjenek még magasabbra, mert oly csodálatos itt fenn a világ. A pilóta végül engedett a kérésnek és ezerötszáz méterre emelkedett a géppel. A leány ekkor hirtelen kivágta az utasfülke ajtaját és a mélységbe vetette magát A pilóta azonnal leszállott és azonnal jelentést tett a különs öngyilkosságról. A vizsgálat megindult, a leány holttestét azonban eddig még nem találták

Sauer Emil hangversenye

Ugy látszik valóban nincs a zenében megállás. Sokszor már-már azt hisszük, hogy elértük az „egyelőre nincs tovább" mesgyéjére s akkor jön valaki, akinek a varázsszavára eddig rejtett és láthatatlan ajtók tárulnak ki és mutatnak végeláthatatlan perspektívába. Kinyílik egy néma hangszer teteje, leül eléje egy kiválasztott ember — a művész — és keze alatt élővé lesz a konok anyag. Vágtató hangheroldok harsannak üzenetté: „Felejtsd el a Tegnapot, a Holnapot, az Időt és szállj velem a muzsika fényszekerén ismeretlen szépségek álomban sem álmodott birodalmába."

És mi megyünk!

Egy órára itt hagyjuk a földet, ezt a fülledt börtönt és zsivajgó kaoszt, ahol a Gonosz torzója sötétül az anyag fölött és ugy szédülünk bele a Jóság

Sauer Emil,
a világhirü zongoraművész,
aki nagy siker mellett tartotta tegnap este hangversenyét az Arany Bika dísztermében.

ísteni harmóniájába, mint valami titokzatos, meleg fényködbe, ahol nincs árnyék, nincs határ és a dolgoknak egy negyedik dimenziója van: a Szépség.

A hurokon hol egy égő szív rejtett zokogása hallatszik, hol a szerelem szent, forró láza vet lobot a hangszer fölött, vagy vakmerő titánok haragja lázad az égre és orkánok sivítanak büszke bércek ormain. Egyszer mesébe verődik minden fehér álom és édes dalt zsong virágok selymesen összesusogó szirma, másszor riaszt az ür végtelen fensége, dermedt csöndben nyilik ki a Titok fénykapuja és fehér leplek hóvá hullt függönye mögött ragyog a Mindenség értelme.

Mivé törpül minden szó és írás, milyen erőtlen és üres a nyelv, mikor *ilyen* muzsikáról van szó.

*

A pianista feladata csaknem megoldhatatlan problémát rejt magában. A szétfolyó hurokon neki olyan szintézist kell végeznie, ami a hangszernek természetéből folyó tökéletlenségeit eltakarja a harmóniák, zenei formák és kifejezésmód tökéletességével.

Sauer Emilnek sikerült ezt a feladatot ugy megoldania, hogy kezében a zongora kifogástalan eszközévé válik a gondolatnak. A gondolatot béklyóba nyügözi a forma és bármennyire zseniális is a formábaöntés, mégis vannak kifejezhetetlen substanciák, amiket a gondolatnak a formával való birkózásában érez meg az ember. Sauer Emil művészete éppen ezen a ponton válik rendkivülivé. Ugy fejezi ki a formákat, hogy az alatta levő gondolat — és érzéskomplexum *élővé* válik és mint egyetlen vakító sugár vetítődik ki a térbe.

Beethoven mondásai közül jegyezték fel azt, hogy *a zene magasabbrendü megnyilatkozás, mint minden bölcsesség és filozófia* és Sauernél a kifejezések ilyen magasabbrendüségét érezzük. Ehhez aztán „saueri" technika kell, ami nála bármennyire is a páratlanul egyedülálló virtuozitás művészetévé fejlődött: soha sem öncél, hanem engedelmes eszköz a tolmácsolásra. És e technikával szemben a tolmácsolás fogalmát is kénytelenek vagyunk revidiálni, talán ugy, hogy Sauer technikája már a gondolatok muzsikába való transzponálása.

A mester dinamikája szinte határtalan lehetőségü és minden vonatkozásban az. A szédületes staccatók hol olyan erőnek hordozói, amelyet fokozni csak ő képes még, hol a billentésnek olyan finomságai, amelyek már az érintést érik el. Legátói, akár fortissimóban, akár pianissimóban járnak, remekei a folytonosságnak valami ideális ölelkezésben a kifejezendő formával. Néha ugy foglal össze accordelemeket, hogy a hárfa zengésére emlékezünk, máskor a zongoraszerüséget emeli ki, ahogy éppen — és a legjobban — az interpretálás szent heve diktálja. És mindez a billentyük feletti abszolut uralom jegyében, a legtökéletesebb tudatossággal, mintha nem is interpretálásról, de alkotásról volna szó.

A technikai tudásnak, biztosságnak csakis ezzel a fokával lehet igazán megközelíteni és elérni a nagy szerzőket, amihez egyenranguan társul az, hogy Sauer töretlen és még mindig fiatalos energiája az érett kor higgadt bölcsességében, tudásában megnemesedve találja meg a kifejezések legtökéletesebb lehetőségeit. A két tulajdonság ideális ötvözetben adja meg aztán Sauer nagyságát és ez a titka utolérhetetlen művészetének. Hallani és látni kell hogyan aknázza ki a zongorajáték minden lehetőségét s micsoda remek ujjtechnikával, csukló és alkarjátékkal oldja meg a legnehezebb feladatokat. oktávmenetei, kromatikái, trillái és arpegiálása csupa uj szint és élettel telt dekorációt hoz elénk, pedáljátéka a lehetőségeknek egész légióját szabadítja fel: szóval a legtökéletesebbet nyujtja, amit csak emberileg adni lehet.

*

A műsor páratlanul szép volt. Rameau egy finom levegőjü darabja (Gavotte et Variatons) nyitotta meg az estét — ízelítőül Sauer pompás előadóművészetéből. Aztán Beethoven örökszép Mondschein-szonátája következett, amelynek Adagioját remekbe faragta az ősz Mester keze; a bájos Allegretto után az utolsó tétel (Presto) gyönyörüségei a muzsika járhatatlan magaslataira vittek bennünket. A nagy romantikusokat is megszólaltatta a művész. Schumannt (Nocturne. Op. 23. No. 2.) a finomság ezer árnyalatával és Mendelssohnt egy boszorkányosan gyors forró darabbal. (Scherzo egy nyáréji dalról) igazi szivből jövő előadással. Chopint talán sohasem halottuk enynyire közelről. Négy darabját vette fel műsorára Sauer. Az elsőben (Ballada Op. 23.) a gazdag, csapongó fantázia Chopinjét mutatta be, a másodikban (Nocturne. Op. 9. No. 2.) az álmok felhőjében merengő költőt, a harmadikban a vérbeli romantikust (Valse. Op. 64. No. 2.) s a negyedikben, egy szédítő tempóju etudeben önmagát adta a Mester, megajándékozva bennünket művészetének legragyogóbb gyöngyeivel.

Az ünneplésszámba menő tapsra még két Chopin darab volt a felelet (Valse. Op. 34. F-dur és Etude Op. 10. No. 3. E-dur.) páratlanul szép és meleg előadásban.

Saját szerzeményei közül egy formailag is utolérhetetlen műremekben (Boite á Musique) a piano és pianissimo végtelen sok finomságát csodáltuk meg és egy másik erőteljesebb stilusu darabjában (Concert polka) a Mester szinpompás illusztráló készségében gyönyörködtünk.

Két Liszt kompozició zárta volna be a műsort (Szerelmi ábránd és La Campanella), mint Sauer művészetének gyémánttá vált két drágaköve, ám a közönség nem tágított helyéről; ülve maradt és várta a folytatást folytonos tapsok között. A Mester aztán egy kis Beethoven darabot játszott (Török induló. „Athén romjai"-ból.), de a közönség most már a pódiumot körülállva éljenzett. A művész erre a határtalan lelkesedésre egy Strauss valcert adott (Echo de Wien) olyan virtuóz művészettel, mintha csak most kezdené az estét. Erre aztán az ovációnak olyan vihara tört ki, amilyent még nem hallottunk a Bika hangversenytermében. Már a zongorát is lecsukták és a közönség még mindig tapsolt, éljenzett a pódium körül. A drága, ősz Mester kinyittatta a zongorát és ismét megszólaltatta. Egy saját szerzeményü remek formáju, kisebb compozicióját (Concertgalop) játszotta el, befejezvén vele a feledhetetlen estét.

*

Üdv és köszönet a Zenekedvelők Köre vezetőségének, akik ezt a pár gyönyörü órát megszerezték Debrecen közönségének. *(Szyk.)*

A páncélszekrény különös tartalma

RADICS SZIVÉT ÉS AGYVELEJÉT ŐRIZTÉK A HORVÁT PARASZTPÁRT BANKJÁNAK EGYIK PÁNCÉLSZEKRÉNYÉBEN.

Zágráb, november 12. A felszámolásban levő Horvát Szövetkezeti Banknak, a horvát parasztpárt bankjának egyik páncélszekrényében tegnap különös leletre bukkantak. A páncélszekrényben megtalálták Radics István agyvelejét és szivét. Egyelőre még nem tudják, hogyan került a páncélszekrénybe a művésziesen preparált szív és agyvelő. Radics István holttestét tudvalevően felboncolták s a szivet és agyvelőt, ugy látszik, boncolás közben vehette ki valamelyik Radics-párti horvát orvos a holttestből. A különös leletről azonnal jelentést tettek a hatóságoknak, amelyek ideiglenesen ugy rendelkeztek, hogy Radics szivét és agyvelejét egyelőre a feloszlatott Radics-párt vezérének, Macseknek kell átadni.

A DEBRECENBEN FELÁLLITANDÓ INTERNÁTUS ÜGYE A JEGYZŐK KÖZGYÜLÉSE ELŐTT.

Budapest, nov. 12. A Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete kedden délután tartotta meg Pestvármegye székházában közgyülését, amelyen az egyes minisztériumok is képviseltették magukat. A közgyülésen felolvasott jelentésből kitünik, hogy a jegyzői kar áldozatkészsége rövid időn belül két internátust is létesitett és pedig Egerben fiu, Budapesten pedig egy leányinternátust. A két internátusban száz árvát nevel az egyesület és ezen internátusi nevelésen kivül még 344 árvának nyujt a szükséghez képest tanulmányi segélyt és 106 özvegyet részesit rendes évi segélyben.

A tiszántuli vármegyék jegyzői kara mozgalmat inditott, hogy Debrecenben egy harmadik internátust állitsanak fel és az ehhez szükséges telket Debrecen város kilátásba is helyezte.

A közgyülés az egyesületnek egyik legnagyobb jóltevőjét Agorasztó Tivadart, Pestvármegye alispánját tiszteletbeli taggá választotta meg.

HAAS LIPÓT

32 éves cég! 46 fiókuzlet!
Ferencz József ut 58.
Telefon 9—63.

Nyirott szőnyeg
200/300 cm. méret gyönyörü perzsa mintákban **P. 95**

Mokett sezlontakaró
modern mintákban **P. 50**

Padlólinoleum
67 cm. szélességben métere **P. 4**
200 cm. széles padlólinoleumok egyszinü és mintázott gyári raktára.
Függönyök, ágygarniturák, futószőnyegek legolcsóbb árban.

LINOLEUM

Nagy sajtvásár Pálffynál

Kassuth u. 7. Telefon 13-49.

Ementáli sajt . . . . 1 kg. 4.30
Cserkész sajt . . . . 1 kg. 3.60
Óvári sajt . . . . . 1 kg. 3.40
Bristol sajt . . . . . 1 dob. 0.98

x **Heti előjegyzési naptárak** megérkeztek. Német meséskönyvujdonságok, fényképeszeti albumok beragasztásra és bedugósak, gyönyörü ujdonságok olcsó árban kaphatók, — Springer papir- fotocikk szaküzletben. Telefon: 10—57. szám.

Begre Albert a helyszinen mutatta meg, hogyan fosztották ki Torma Imrével Mező Ármin pénzszekrényét

Töredelmes beismerésben van együtt betörőbandát alakitott. — Begre. — Még a fegyházban ismerkedett össze Tormával, akivel — Napok alatt elherdálták a rablott pénzt és a pénzszüke vezette a banditák nyomába a rendőrséget.

Október 31-én éjszaka törték fel Mező Ármin fatelepén a Wertheim szekrényt és raboltak el belőle 800 pengőt. A szenzációs rablás valósággal lázba hozta a közönséget és a debreceni rendőrség hatalmas apparátussal vetette magát a banditák nyomába. A rendőrség munkája eredményes volt, mert rövidesen kiderült, hogy kik voltak a debreceni rablótámadásos kasszafurás tettesei. Megállapitották, hogy a betörést ifj. Torma Imre és Csuka Lajos követték el. Akkor még nem tudta senki, hogy a semmitmondó Csuka név alatt a csobaji gyilkos Begre Albert, a szökött fegyenc huzódik meg. A nyomozó hatóságok munkája azonban nem szünt meg, a hurok egyre

Torma Imre,
Begre büntársa, akit a detektivek Nyiregyházán vad utcai harc után agyonlőttek.

jobban szükült a betörők körül, mig végre szombaton kézre került Nyiregyházán Begre Albert, hétfőn pedig ifj. Torma Imrét keritette be a rednőrség, aki — amint azt tegnap részletesen megirta a „Debreczen" — nem engedelmeskedett az őt letartóztató detektivek felhivásának, hanem revolverlövésekkel támadt rájuk, mire a védekező detektivek ugyancsak revolverlövésekkel feleltek és a megrögzött bandita, ifj. Torma Imre belehalt a detektivek revolverének golyói által okozott sérülésekbe.

BEGRE ALBERTET DEBRECENBE HOZZÁK

A betörés után Székely Mihály debreceni detektivcsoportvezető és Arany Béla detektiv Nyiregyházára utaztak és ott le is folytatták a nyomozást, amelyben megállapitották a betörő kilétét. Amikor Begre Albert kézrekerült, Székely Mihály csoportvezető és Arany Béla ismét átutaztak Nyiregyházára és résztvettek abban a hajszában is, amelyet Torma Imre elfogására inditott a nyiregyházi rendőrség. *A debreceni detektivek nem voltak jelen, amikor a nyiregyházi detektivek lelőtték az ellenük szegülő és rájuk támadó Tormát.* Begre Albertet azonban behozták Debrecenbe, hogy itt a helyszinen rekonstruálják vele a Mező-féle fatelepen elkövetett rablást.

BEGRE MINT FAVEVŐ KÉMLELTE KI A HELYSZINT

Begre Albertet kedden reggel vitte ki a rendőrség a Mező-féle fatelepre a helyszini szemle megejtése végett. A helyszini szemlén résztvettek dr Roncsik Tibor és Elek Ferenc rendőrfogalmazók, Császár Péter, a detektivfőcsoport irodavezető, Székely Mihály csoportvezető, Arany Béla, Kosztolánczy Imre, Alföldy Béla detektivek és Tóth Ferenc polgári ruhás rendőr.

Amikor Begrét a detektivek bevezették a fatelepre, Mező Ármin meglepetve kiáltott fel:

— *Ezt az embert én ismerem, épületfát akart tőlem vásárolni!*

Elmondotta ezután Mező Ármin, hogy a betörés előtt egy nappal,

október 30-án megjelent az irodájában egy ember, aki Horváth Pál néven mutatkozott be és elmondta, hogy épitkezni akar, illetve az épitkezéshez épületfa anyagot akar vásárolni.

Mező Ármin ki is számitotta az állitólagos Horváthnak, aki tulajdonképpen Begre volt, hogy menynyibe kerülne a szükséges faanyag, de az ál Horváth drágálta és egy félórai tárgyalás után eltávozott.

Begre nem is tagadta, hogy kémszemlére ment be a fatelepre és a tulajdonképeni célja a terepszemlének az volt, hogy megállapitsa, van-e ágy az irodahelyiségben, vajjon alszik-e ott valaki. Mivel ágyat nem látott, nyugodtan távozott, hiszen megismerte az egész terepet.

A KIFESZITETT KERITÉSEN HATOLTAK BE A TELEPRE

Begre ezután részletesen elmondotta, hogy mikép követték el a betörést, amely nagyjában megegyezett azzal, amit a nyomozás során a megtámadott Markovits Izsák elmondott a detektiveknek. Megmutatta Begre, hogy a telep hátsó részén hogyan feszitették fel a keritést, ahol bemásztak a telepre.

A kutyaugatásra figyelmessé lett Markovits Izsákot rögtön revolverrel fenyegették meg és a megijedt öregembert össze kötözve bevitték az irodába, ahol lefektették a diványra,

majd a Wertheim-szekrény felfeszitése és kifosztása után Markovits Izsákot egy faculáphoz kötözték a rablott 800 pengővel eltávoztak. A rabolt pénzen kivül magukkal vittek a betörők két arany gyürüt, az egyik egy széles aranygyürü zöld kővel, a másik pedig egy vékonyabb aranygyürü kameával. Elvittek azonkivül egy duplafedelü tulaezüst órát aranyláncal.

Ezeket a gyürüket akarta Torma Nyiregyházán özvegy Bíróénál elzálogositani, aki azután besugta a redőrségnek.

Ezek az ékszerek most a debreceni rendőrségen vannak, mint bünjelek lefoglalva.

OSZTOZKODÁS A TEMETŐBEN

Begre és Torma a rablott pénzzel a közeli temetőbe mentek, ahol megszámolták a pénzt, majd megosztoztak rajta. Az aprópénz papirosokba volt csomagolva, ezeket a papirokat összetéptéék és eldobálták. A széttépett papirdarabokat a detektivek meg is találták a temetőben.

A betörőszerszámokat egy barna kofferban tartogatták és

a kofert a Kossuth uccai temetőben a meglehetősen elhagyott helyen fekvő Patay-féle kriptában rejtették el.

Ez a koffer, amelyet Nyiregyházán vettek el Begrétől, most a debreceni rendőrségen van, mint bünjel.

A koffer telve a legmodernebb ugynevezett „amerikáner" furószerszámmal, harapófogóval, van aztán egy katonai Frommer pisztoly, golyókkal telt tárral és tartalék töltényekkel. Egy szarvasagancsnyelü vadásztőr, feszitő vas, egy lapos, kerek üveg, amelyet zsebre lehetett vágni, telve pálinkával és egy villanyos zseblámpa.

Ezeket a betörőszerszámokat a debreceni rendőrség létesitendő muzeumában fogják majd elhelyezni.

A BETÖRÉS UTÁN MÉG NAPOKIG LAPPANGTAK DEBRECENBEN A BETÖRŐK

A betörés utáni éjszaka a betörők a Hadházi uton egy épülőfélben levő villában huzódtak meg és ott töltötték az éjszakát. Másnap sem utaztak el Debrecenből, hanem a nagyállomásnál levő Arany Sas nevü szállodában szálltak meg. Itt egy ravasz trükkel megakadályozták, hogy bejelentsék őket a rendőri bejelentő hivatalban. A szobaaszony ugyanis bevitte hozzájuk kitöltés végett a bejelentő cédulákat, azonban Begréék nem töltötték ki, hanem amikor eltávoztak, azt mondották a szobaaszonynak, hogy a bejelentőlapokat már kitöltötték és átadták a portásnak.

MÉG A FEGYHÁZBAN ISMERKEDETT ÖSSZE BEGRE ÉS TORMA

Begre szeptember 14-én szökött meg a hartai fegyintézetből, ahol annak idején a frankhamisitás ügyében elitélt Nádossy volt országos főkapitány is töltötte büntetését. Hartáról egyenesen Nyiregyházára utazott, ahol felkereste Tormát, akivel még akkor ismerkedett meg a nyiregyházi fogházban, amikor a csobaji gyilkosságból kifolyólag ült vizsgálati fogságban.

— *Ne busulj pajtás,* — mondta Torma Begrének, — *látom, hogy rossz bőrben vagy, majd segitek én rajtad.*

Ezután szerzett Torma Begrének Csuka névre szóló igazolványt és 16-án már elkövették a hajdunánási betörést, ahol 4000 pengő volt a zsákmányuk. A betörésben résztvett egy Váradi nevü rovottmultu cipész is. A pénzen természetesen megosztoztak és

Begrének saját vallomása szerint 1500 pengő részesedés jutott. A rablott pénzből természetesen urasan éltek és hamarosan nyakára hágtak 500 pengőnek. Váradi tanácsára átmentek román megszállott területre. Almosdnál keltek át a határon, de Bihardiószegnél a románok elcsipték az egész társaságot. A román határ-

Begre Albert,
a csobaji gyilkos, aki megszökött a hartai fegyinézetből és Debrecenben is betört a Mező Ármin fatelepre.

őröket azonban fejenként 500—500 pengővel megvesztegették, mire szabadon engedték őket.

Október 25-ig bujkáltak román megszállott területen, de ugylátszik, nem akadtak megfelelő zsákmányra, mert október 25-én visszajöttek ismét a magyar területre és Debrecenben az Arany Sas szállodában szálltak meg. Itt bujkáltak aztán, amig Begre kikémlelte a Mező-féle fatelepet és elkövették a kasszafurást. A lappangó betörők állandóan változtatták a szálásukat és az egyik éjszakát a Wesselényi téren épülő csendőrlaktanyában töltötték el.

AZ UJSÁGBÓL OLVASTÁK EL BEGRÉÉK, HOGY FELFEDEZTÉK A BETÖRÉST

A Mező-féle betörést követő más nap a két bandita elolvasta az ujságokat és amikor Begre elolvasta, hogy a rendőrség kinyomozta a betörők kilétét, mérgesen kiáltott fel:

— *Nézd, ezek már tudják, hogy mi követtük el a betörést!*

Most már muszáj nevet változtatnom, mert tudják, hogy Csuka vagyok, — folytatta Begre, — *ezentul Lukács József néven fogok szerepelni. De el ne felejtsd!* —

Fenyegette meg Tormát.

SZERDÁN ÁTADJÁK AZ ÜGYÉSZSÉGNEK BEGRÉT

A Mező-féle fatelepen lefolytatott helyszini szemle után Begrét végigvezetétk mindazokon a helyeken, ahol a betörés után Tormával megfordultak. Kivitték őket a Hadházi utra is, ahol dr Kiss Arthurné épülő villájában töltötték el egy éjszakát. Dr Kissné rendkivül megrémült, amikor meg tudta, hogy a betörők az ő villájának voltak hivatlan vendégei.

Begrét kedden egész nap vallatta a Székely-féle detektivcsoport, hogy a betörés összes részleteit tisztázzák vele és a jelentéseket elkészitsék. Szerdán regel *Elek* Ferenc rendőrfogalmazó ismét ki fogja hallgatni a bandität, azután átkisérik az ügyészségre.

Az ügyészségről csendőri fedezettel elviszik majd Hajdunánásra is, sőt valósiznüleg a többi betörések szinhelyére is, bár Begre teljes beismerésben van, ami részben feleslegessé teszi a helyszini szemléket, amit a megrögzött betörő könnyen szökésre használhatna fel.

*

E cik kelején mutatjuk be Begre Albertet, aki a fényképen álruhában van levéve. Az óvatos gyilkos, hogy fel ne ismerjék, álpakompartot, álbajuszt és szemüveget viselt és kalapot vásárolt, mert tudta, hogy a személyleirásban sapka van és ugy körözik.

Egy győri alhadnagy feleségét meggyilkolva találták lakásán

Az asszonyt legjobb barátnője gyilkolta meg, aki a terhelő bizonyitékok sulya alatt bevallotta tettét.

Győr, november 12.

Borzalmas gyilkosságot fedeztek fel Győrött. Koncz Vilmos alhadnagy feleségét: Lévay Teréz 35 éves asszonyt, Magyar ucca 33. sz. alatti lakásukon meggyilkolva találták.

Molnár István cséplőgéptulajdonos délelőtt 10 órakor fedezte fel a gyilkosságot, amelyről azonnal jelentést tett a rendőrségnek.

Rendőri bizottság szállt ki a gyilkosság szinhelyére, ahol a következőket állapitották meg:

Koncz Vilmosné nyakán csontig terjedő, számtalan vágást találtak, amelyek — mint megállapitották — nem késtől, hanem valami véső, vagy furóféle eszköztől származik. A holttest mellett egy véres lappéldány feküdt, amelyből hiányzott a Rombach uccai gyilkosság tárgyalásáról szóló tudósitás.

A Magyar ucca 33. szám alatti lakás, hol a gyilkosság történt, csupa vér. Véres ruhadarabok mindenütt és a véres ruhák és vértócsák közepette, a földön fekve, teljesen mezitelenül feküdt Koncz Vilmosné.

A rendőrség a gyilkosság elkövetésével Molnár Erzsébet háztartásbelit gyanusitja, aki a meggyilkolt barátnője volt, nap-nap után együtt volt az áldozattal. Molnár Erzsébet teste és ruhája véres volt s nem tud számot adni arról, mitől lett véres.

A rendőri bizottság vallatóra fogta a leányt, aki azonban sirva könyörgött, hogy engedjék meg, miszerint előbb átöltözködhessék, mert szégyelli magát igy a bizottság előtt.

A lakásból egy értékes aranyóra hiányzik és 500 pengő készpénz.

Koncz Vilmos alhadnagy, a meggyilkolt asszony férje az éjszaka a kaszárnyában teljesitett ügyeletes szolgálatot. A reggeli órákban egy ismeretlen hang felhivta telefonon és ezt mondotta:

— Vili gyere haza, a feleségedet meggyilkolták.

Koncz alhadnagy azonnal jelentést tett a telefonbeszélgetésről főhadnagyának, majd hazarohant, hol meggyőződött róla, hogy az ismeretlen telefonozó igazat mondott.

Molnár Erzsébet ugy keltette fel a gyanut a rendőri bizottság előtt, hogy pontos személyleirást adott egy férfiről és egy nőről, akik állitólag tegnap este érkeztek autón Pozsonyból, hogy a meggyilkoltat meglátogassák. A vallomás szerint az uccán beszélt velük. Ez nagyon gyanusnak tünt fel, mert ebben a villanegyedben nincs világitás és az uccák olyan sötétek, hogy az arcát senkinek sem lehet jól megfigyelni.

Mikor a nőt a rendőri bizottság kihallgatta, akkor véres volt a haja és a teste is .A vérnyomok magyarázatául azt mondotta, hogy természetes vérzése van. Az orvosok azonban megállapitották, hogy ez nem felel meg a vaóságnak.

A meggyilkolt és a gyanusitott között megálapodás volt, hogy felváltva vásárolják Az Est-et. Tegnap a gyanusitotton volt a sor; ő vette meg Az Est-et és elvitte a meggyilkolthoz, hogy megmutassa neki a Rombach uccai gyilkosságról szóló tudósitást.

Valószinüleg ez volt az utólsó, mit a meggyilkolt olvasott, mert a véres szerszámot a lapnak abba az oldaláb törölték, ahol a gyilkossági tárgyalásról szóló tudósitás van.

A nyomozást Gritzmann rendőrtanácsos és Sipos detektiv folytatja. A nyomozásban fordulatot várnak, mert majdnem biztosra veszik, hogy a gyenge termetü tettesnek férfi büntársa volt.

A meggyilkolt ugyanis nagyon erős termetü nő volt, a gyanusitott Molnár Erzsébet pedig vékony testalkatu leány, aki aligha bánhatott el a korpulens áldozattal.

Egy későbbi győri jelentés szerint a délutáni órákban teljes világosság derült a titokzatosnak látszó bünügyre. — A rendőrség megállapitotta, hogy a Molnár Erzsébet nevü leány Koncz Vilmosnénak régi barátnője és mind olyan napokon, amikor Koncz Vilmos alhadnagy szolgálatban van, az asszonynál szokta tölteni az éjszakát.

Megállapitást nyert, hogy Molnár Erzsébet héftőn szintén elment Konczék lakására. Éppen ezért a rendőrség legelőször is őtet idézte be.

Molnár Erzsébet bekötözött kézzel jelent meg a nyomozó rendőrség hivására. Ebben semmi gyanusat nem láttak.

— Mikor távozott el Koncz Vilmos lakásáról és mi történt távozása előtt a lakásban? — igy hangzott a kérdés, amit a rendőrtisztviselő Molnár Erzsébethez intézett.

A leány folyamatosan, összefüggően mondta el a tegnapi „eseményeket".

— Tegnap este átmentem Konczékhoz, mert tudtam, hogy az alhadnagy szolgálatban van és barátnőmnél akartam tölteni az éjszakát. Késő este volt, amikor **váratlan vendégek érkeztek.** Egy férfi és egy nő. Ismeretlenek voltak, most sem tudom, hogy kicsodák. Koczné szivélyesen üdvözölte őket, engem is megismertetett velük, nevüket azonban nem tudom.

Pár percig még a lakásban tartózkodtam, azután eltávoztam, — mert barátnőm közölte velem, hogy a két vendég nála tölti az éjszakát. A lakásban csak három ágy van, nekem tehát nem tudnak fekhelyet adni. Elbucsuztam tőlük, hazamentem s ma reggel tudtam meg a borzasztó eseményt...

Molnár Erzsébet ezután pontos, részletes személyleirást adott a Pozsonyból érkezett vendégekről, a férfiről és a nőről. Ezt a személyleirást jegyzőkönyvbe vették és azonnal továbbitották a budapesti főkapitánysághoz, mert az volt a feltevés, hogy ha a két tettes menekült Győrből, akkor Budapestre menekülhetett, az éjszakai vonattal kellett utazniok, — mert reggel már nem voltak feltalálhatók.

A leányt további kihallgatás végett ott tartották a rendőrségen és mig Budapesttel, a főkapitánysággal folytak a megbeszélések, mig a főváros nyomozó hatóságaival közölték a „tényleirást", addig tovább kérdezgették a „koronatanut".

Apróságokat kérdezgettek — és ezekbe az apróságokba Molnár Erzsébet kezdett belezavarodni.

A leánynak be volt kötözve az ujja és a kihallgató rendőrtisztviselőnek feltünt az is, hogy

a leány kezén karmolások nyomait látja.

A kihallgatást folytatta és közben detektiveket küldött Molnár Erzsébet lakására. — Ezek a detektivek meglepő felfedezés hirét hozták.

A leány lakásán frissen mosott fehérnemüt találtak, melyen azonban még mindig felfedezhető volt a vér nyoma.

Megkérdezték a leányt, hogy honnan származik a vér? — Betegségével védekezett.

Vallomása, elbeszélése már meglehetősen ingadozó volt, természetes tehát, hogy a rendőrtisztviselő azonnal intézkedett a leány orvosi megvizsgálása iránt. **Az orvosi vizsgálat megdöntötte Molnár Erzsébet védekezését,** s a leány most már **szemmelláthatóan megtört.**

Órákig tartó vallatás, s a kereszikérdések sulya alatt végre megtört és **délután két órakor sirva vallotta be tettét:**

— Én gyilkoltam meg a barátnőmet!...

A tanuból tehát vádlott lett. — Kérdezték: miért gyilkolt? — **Pillanatnyi felindulásomban öltem meg Koncznét,** — hangzott a meglehetősen gyengének látszó meghatározás.

A tettes tehát megvolt, a győri rendőrség azonban a beismerést nem tartotta elegendő bizonyitéknak, — nem arra, hogy Molnár Erzsébet gyilkolt, — hanem arra, hogy egyedül gyilkolt. — **A leány egyre azt hajtogatta, hogy nem volt tettestársa,** — ez az állitása azonban nehezen hihető. Elképzelhetetlennek tartja a nyomozóhatóság azt, hogy ez a gyenge lány meg tudott volna birkózni az erős, izmos Koncz Vilmosnéval, aki a jelek szerint

kétségbeesetten küzdött az életéért.

A nyomozóhatóság feltevése az, hogy Molnár Erzsébet részt vett a gyilkosságban, de valószinüleg

csak tettestársa, segitője volt egy ismeretlen harmadik személynek, — valószinüleg egy férfitámadónak.

A leány tagadja, hogy társa lett volna, a rendőrség természetesen nyomoz a tettestárs után.

Molnár Erzsébetet a győri rendőrség letartóztatta.

Molnár Erzsébet késő esle azt vallolla, hogy a gyilkosságot Konczal együll követle el

A leány szerint Koncz vágta el felesége nyakát. — A férj tagadja a gyilkosságot.

Mint az éjszakai órákban jelentik a győri Magyar-utcai gyilkosság nyomozása során Gritzmann rendőrtanácsos intézkedésére délután a rendőrségre idézték **Koncz** Vilmos alhadnagyot is kihallgatás céljából. Egyes adatok alapján ugyanis szükségesnek látták annak tisztázását, hogy Koncznak nem volt-e viszonya Molnár Erzsébettel.

Közben tovább folyt a **Molnár** Erzsébet kihallgatása,

aki a késő esti órákban azt a szenzációs vallomást tette — hogy az asszonyt Konczal együtt gyilkolta meg.

Előzetes megbeszélésük szerint este háromnegyed 9 órakor hazaérkezett a kaszárnyából, felöltözött civil ruhába és bement a hálószobába. Kezébe vette azt a kést, a melyet Molnár Erzsébet készitett ki neki. — A leány és az asszony ekkor az ágyban feküdtek.

Koczné megkérdezte férjét, hogy kerül haza ilyenkor, amikor szolgálatban van. — Erre Molnár Erzsébet lefogta az asszony kezeit, Koncz pedig az előző napon élesre köszörült konyhakéssel rátámadt és átvágta felesége nyakát.

A gyilkosság után azonnal levetette civil ruháját és

katonai uniformisban visszatért a laktanyába.

A leány lemosta a véres kést és eltávozott. Otthon szüleinek kérdésére, hogy miért jött haza? azt válaszolta, hogy Konczhoz vendégek érkeztek és azért nem maradhatott ott. — Megkérte a szüleit, hogy reggel korán keltsék fel, mert neki Konczéknál a vendégeket fel kell költeni, akik a reggeli vonattal elutaznak.

A vendégek látogatásából azonban egy szó sem volt igaz. — A nyomozás megállapitotta, hogy a leány tényleg eltávozott a Konczék lakásáról és korán reggel visszatért oda.

Koncz, akinek kihallgatása a késő esti órákban még tart, tagadja, hogy részes lett volna a gyilkosságban.

Holnap fogják tisztázni azt a kérdést, hogy mi módon távozott Koncz a laktanyából, ahol szigoruan számontartják a szolgálatban lévők jelenlétét.

Telefon 156. o Prima száraz, bükk és tölgy o Telefon 156.
tüzifa hasábosan, orosz kőszén
bányakoksz telepen vagy hazaszállitva, legolcsóbb a
Debreceni Faipar és Faforgalmi Részv. Társ.-nál
Vágott fát leplombált zártkocsikban szállitunk.
Salétrom ucca 5. sz. **Salétrom ucca 5. sz.**

A „Bözsi ne sirjon" gramofonlemezt játszatták a Rombach-utcai gyilkosok, miközben kegyetlen módon kicsavarták a kis cselédlány nyakát

Budapestről jelentik: A törvényszék kedden folytatta a Rombach uccai gyilkosság ügyében megkezdett főtárgyalást. Nussbaum Izidornét hallgatta ki ma elsőnek a törvényszék. Arról tett valomást, hogy nehány perccel a gyilkosság előtt a kapuban találkozott egy szőke bajuszu fiatalemberrel, aki igen idegesen viselkedett. Az elnök felmutat egy fényképet a tanu előtt, aki a fényképen felismeri Tóth Lajost.

Weisz Erzsébet tisztviselőnő, aki Branl Izidoréknál egy házban lakik, arról tett vallomást, hogy hallotta, amikor Brandlék lakásában a gyerekek a gramofonon a *Bözsi ne sirjon* cimü lemezt játszották s nehány perccel később történt a gyilkosság.

Varga Béla nyugalmazott vasutas a következő tanu, aki házmester volt abban a házban, amelyben Branlék laknak. — Félhatkor bementem Branlék lakásába, — vallotta — a kis cselédleány nyaka ki volt csavarva, kezei egy ronggyal össze voltak kötözve, a szájába rongyot dugtak s a gyerekek a fásládában sirtak. Nyomban értesitettem a mentőket és a rendőrséget.

Eulenburg Salamon dr ügyvéd felesége vallott ezután, elmondotta, hogy a vádlottak közül Wallenstein Manót ismeri, aki a kommunizmus alatt nagy szolgálatot tett neki. Előadása szerint Wallenstein Manó csak álkommunista volt és hogy megmentse az ő lakását, szinleg ő foglalta el, csak azért, hogy az igazi kommunisták ott ne rekvirálhassanak. Az ékszereit is Wallenstein Manóra bizta, aki azután a zavaros idők elteltével hiánytalanul visszaadta az ékszereket. Két gyürüt és egy fülönfüggőt adot oda, amelyeknek az értéke akkor körülbelül kétezer korona volt.

Wolff Emil dr vegyészmérnök szintén azzal kezdte, hogy a vádlottak közül csupán Wallenstein Manót ismeri. Elmondotta, hogy Wallentsein Manót a háboru alatt a katonaság a Chinoin-gyárba vezényelte, ahol már akkor ő mint igazgató müködött. Wallenstein nem nagyon értett a villanyszereléshez, de egyébként igen jó sozlgálatokat tett a gyárnak. A Károlyi-forradalom alatt ugyanis főbizalmi lett és mint ilyen, nagyon rendesen viselkedett. Ugy Wallenstein Manót, mint általában a többi munkásokat, igen jól megfizették, szokás volt azonban az akokriban, hogy egyesek különböző szolgálataik fejében még kivántak bizonyos ellenszolgáltatást. Wallenstein is kérte, hogy egy nyomdát rendezzenek be neki szolgálatai fejében, azt azonban tanu nem tudja, hogy a nyomdát berendezték-e neki, vagy pedig pénzt, nyolc-tizezer koronát fizettek-e. Wallenstein Manó nem terrorisztikusan, hanem udvariasan viselkedett a kérés alkalmával is.

Arra a kérdésre, hogy tudja-e azt, hogy Wallenstein Manó abban az időben nagyon jómódu ember volt, Wolff dr elmondotta, hogy 1921-ben Wallenstein Manóval beszélgetett, aki kijelentette, hogy nagyon gazdag ember lett és felnajánlotta, hogy együttesen csinál janak egy gyárat Vácott. Én kérdeztem is, — mondja folytatólag a tanu, — hogy honnan szerzett pénzt, talán láncolással, mire Wallenstein elmondotta, hogy valamilyen grófnak a megbizásából elásta az illetőnek a pénzét és most gazdagon megjutalmazta. Kovács Béla dr ügyészségi alelnök kérdésére a tanu még elmondotta, hogy emlékezete szerint egy motort is kapott a gyártól Wallenstein szolgálatai elismeréseképpen.

Wallenstein ugyanis ugynevezett „sima főbizalmi" volt, akit magyarán mondva „megkentek", hogy a gyár érdekében járjon el olyankor, amikor a munkások abnormis követelésekkl állottak elő. Wallenstein Mór kérdésére kijelentette még a tanu, hogy emlékszik arra, amikor ő a kommunizmus alatt szökni kart Budapestről. Wallenstein Manó önként ötvenezer koronát ajánlott föl neki, hogy szökését elsősegitse.

Gáspár József, a Chinoin-gyár főmérnöke arról vallott, hogy Wallentsein Manó mint főbizalmi kifogástalanul viselkedett s a gyártól nagyösszegü ajándékokat kapott.

Schneller Jenő pincér tanuja volt annak a jelenetnek, amikor Wambach Katalin megfenyegette Wallensteint, hogy bosszut fog rajta állani.

Az elnök ezután szünetet rendelt el.

Szünet után *Bárd* nyomdatulajdonost hallgatták ki, aki elmondotta, hogy a mult év folyamán egy István uti vendéglőben volt, amikor Wambach Katalin odajött hozzá és kijelentette, hogy bosszut fog állani Wallentstein Manón. „Majd szobát bérelek számára a Markóban", mondotta többek közt.

Buzi János arról vallott, hogy Györkös Rózsi szerint Wambach Katalin tanácsot kért tőle, hogyan álljon boszut Wallenstein Manón.

Györkös Rózsi erre megjegyzi, hogy a vallomásból egy szó sem igaz, mert ő és Wambach Katalin köcsönösen gyülölik egymást.

Károly Ervin kiadóhivatali igazgató vallomásában elmondja, hogy a gyilkosság idején a Chinoin-gyárnak az igazgatója volt, Wallenstein Manó a kommün alatt mint főbizalmi igen rendesen viselkedett, a gyárnak szolgálatokat tett és ezért jutalomban részesült.

Esztergály Andrásné azt vallotta, hogy Wambach Katalin gyakran megfordult a lakásán. Egy alkalommal látta, amint Wallenstein Manó megverte Wambach Katalint, mire „Kati" megfenyegette: „Veszek főbérleti lakást a Markóba, de ott te leszel az albérlő".

Stern Mór, Wallenstein Manó apósa kijeletette, hogy élni kiván törvényadta jogával és nem tesz vallomát.

Az elnök most Györkös Rózsi felé fordul:

— Miért vallotta a detektivek előtt, hogy Tóth Lajos arcát a meggyilkolt cseléd karmolta össze és miért jelentette ki, hogy Tóthot ilyesmire képesnek tartja?

— Kérem én ilyesmit nem mondtam, — tiltakozik Györkös Rózsi.

A tárgyalás folytatását ezután holnap délelőtt féltizre halasztották.

Prágában egy masszirozónő üzletszerüen foglalkozott csecsemőkereskedéssel és angyalcsinálással

Olyan kiterjedt levelezése volt, hogy az meghaladta egy nagy cég levelezését.

Prága, nov. 12. Prágában nagy feltünést keltett az a most kipattant bünügy, amelynek gyanusitottja Novi Róza állitólagos masszirozónő, — akit azzal vádolnak, hogy

üzletszerüen csecsemőkereskedéssel foglalkozott.

A szenzációs bünügy vizsgálata nehezen halad előre, mert a nagyrészt hajadon anyák, akiknek a gyermekeiről itt szó van, álszeméremből visszatartják magukat és nem akarnak tanuként rendelkezésre állani a hatóságoknak.

A nyomozás eddigi adatai szerint Novi Róza több mint tiz éven keresztül kereskedett a gondjaira bizott csecsemőkkel. Egy zsarolási bünperben egyizben már el is itélték, mert egy házasságon kivül született gyermeket 10.000 cseh koronáért adott tovább egy házaspárnak. Büntetésének kitöltése után tovább folytatta aljas iparát és a levélhordók vallomása szerint

levelezésének terjedelme meghaladta egy nagy üzleti cég levelezését.

Számos ügynökkel dolgozott és az egész országot behálózta. Alapos a gyanu, hogy Novi Róza **angyalcsinálással is foglalkozott és olyan kisdedeket, akiknek tartása nem mutatkozott eléggé jövedelmezőnek, hiányosan ápolt, ugy hogy a lesorvadt gyermekeken már a kórházi ápolás sem tudott segiteni.**

A vizsgálóbiró elrendelte ezeknek az elhalt csecsemőknek exhumálását.

ITTAS EMBEREK VEREKEDÉSE A NYUGATI-SORON.

Tegnap este véres verekedés történt a debreceni Nyugati soron, az egyik korcsmában. Nagy Gábor kocsis két társával mélyen a kancsó fenekére nézett. Ugylátszik, hogy a borban rejlő igazság nagyon felbátoritotta őket, mert belekötöttek egymásba és az ellentétek véres verekedésben robbantak ki. Repültek az üvegek és a poharak, zugtak a káromkodások, amellyel sértő módon aposztrofálták a veszekedő emberek le- és felmenő ági összes roknságát... A nagy zajra rendőr került elő, aki az egész felpaprikázot hangulatu ittas társaságot bekisérte a rendőrségre, hogy ott aludják ki mámorukat. A rednőrségen azután kitünt, hogy nagyobb a baj, mint azt az első pillanatban sejtették. Nagy Gábor ugyanis egyszerre elsápadt, összeesett és vér tört elő száján, különféle szeszes italokkal vegyesen... A rendőrségről értesitették a mentőket, akik az öntudatlanságig részeg Nagyot beszállitották a sebészeti klinikára, hogy a belső vérzést elállitsák. Állapota elég sulyos, bár a legnagyobb baja kétségkivül a nagymérvü szeszmérgezés.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén.
Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban, házhoz szállitva is.
Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós
Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napiáron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Márkus József honvéd irattári tisztviselőt katonai pompával temették el.

Takaréktüzhelyek
minden kivitelben raktáron van,
Varrógép, kerékpár
javitását szakszerüen készitem, alkatrészeket raktáron tartok
Nagy István
műszerész és lakatos mester.
Széchenyi ucca 6. szám alatt

Százötven tifuszos beteg van a városban

Szűknek bizonyult a járványkórház. — Sok helyen a tifuszos beteget ott tartják a többi családtag között. — Intézkedések a fertőzés veszélyének meggátlására.

Nem régen nyitották meg a járványkórházat s ugy látszik már is kicsinek bizonyul. A tisztifőorvos 32 ágy felállitására kapott engedélyt a polgármestertől, melyek közül 31-et el is foglaltak, s a férfiosztályon egyetlen hely sincsen üresen. Már eddig 35 ágyat állitottak be.

A helyzet ugy áll, hogy az egyetem egyáltalán nem tudja már befogadni a tifuszos betegeket, — mert a megye területéről nagyon sokan jönnek be.

Debrecenben is sok a tifuszos beteg, bár a járvány egyáltalán nem emelkedik. November hónapban eddig 34 uj tifuszmegbetegedés történt, ami a mult hónapihoz javulást jelent.

Összesen körülbelől 150 tifuszos beteg van a városban.

Az eredeti terv szerint a járványkórházat 2 hónapra nyitották meg, 1800 ápolási napot vettek tervbe. 9000 pengőt irányzott elő dr Vásáry István polgármester és ebből az összegből az első 14 nap alatt, mert a mult hónap 9-én nyilt meg a kórház, csak 1400 pengőt költöttek el, de ebből is 500 pengőt takaritásra, festésre és általában a kórház beállitásra, nem pedig a fenntartásra kell számitani.

Eddig 4 teremben voltak a betegek, most hat teremben helyezik el majd őket. A legtöbb tifuszos beteget olyan helyről szállitják be, ahol vizvezeték nincsen.

Annak ellenére, hogy a járvány kórházban nagyon sok sulyos beteg van, **eddig még egyetlen haláleset sem történt,** ami dr Korpássy László vezetőorvos érdeme.

Nagy baj, hogy azokból a családokból, ahol a tisztiorvos a munkától eltiltja az illetőt, nem szállitják be a kórházba a betegeket, valószinüleg azért, mert ebben az esetben a betegsegélyzőtől huzott táppénzt elveszitenék. Igy viszont kiteszi a fertőzés veszélyének és a betegség széthurcolásának a családtagokat. Értesülésünk szerint már történt is hivatalos intézkedés, hogy a táppénzt szüntessék meg és ezzel mintegy kényszeritsék a beteget, hogy kórházba menjen és ne fertőzze a családját.

Van olyan ház is, ahol öten laknak egy szobában és a tifuszos gyermeket ott tartják a többi között, ahelyett, hogy a többi egészsége érdekében is a kórházba küldenék.

A kellő időben való felkészültség ugy látszik a járványnak gátat vet és nagyobb veszedelemnek sikerült elejét venni.

A debreceni egyetemi hallgatók Bethlen Gábor emlékünnepe

1629 november 15-én hosszu és sulyos szenvedés után lezárta szemeit a szomoru magyar sors páratlan alakja, a nagy erdélyi fejedelem: Bethlen Gábor. Egyéniségére nagyon jellemző utolsó tette; halála előtt, mikor szólni sem tudott már, e szavakat irta le: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk? Senki nincsen bizonyára, bizonyára senki nincsen." Isten és nemzete dicsőségéért küzdött életében, Isten nevével bucsuzott küzdelmei szinteréről is.

Bethlen Gábor halálának háromszázéves fordulójakor az utódoktól őt megillető hálás tisztelettel emlékezik meg az egész magyarság a legnagyobb erdélyi fejedelemről, a mohácsi vész óta legnagyobb magyarról. Igen méltó dolog ezért, hogy a *magyar ifjuság részt vegyen abban az ünneplésben*, melynek igazában célkitüzésnek, vagy legalább is a cél tisztább meglátásának kell lennie. — Bethlen Gábor célja Isten dicsősége és a nemzet boldogulása volt: hogy nyomdokaiba lépjünk, arra méltó azért is, mert a célokat emberi lehetőség szerint meg is tudta valósitani.

A Bethlen Gábor-kör nemcsak azért érezte kötelességének a nagy erdélyi fejedelemről való megemlékezést, mert nevét viseli, hanem mert benne a nagy hazafit, a mély hitü embert és a melegszivü diákbarátot együttesen csodálja.

Az egyetemi hallgatók Bethlen Gábor Köre *f. hó 16-án és 17-én* konferenciát és emlékünnepélyt rendez a következő programmal:

1929 november 16-án, szombaton.

Délelőtt ½10—½11 órakor. Áhitatot tart dr Kálmán egyetemi ny. r. tanár.

Délelőtt ½11—½12 órakor. Eddigi konferenciánk cim alatt előadást dr vitéz Csia Sándor Máv. igazgató főorvos.

Mindkét szám szinhelye a Kollégium diszterme.

Délután 3—4 órakor. A kollégiumi könyvtárban levő „Bethlen reliquiák" kiállitásának a megtekintése.

Délután 4—5 órakor. A Kollégium Oratóriumában a „Protestáns sajtó feladatai" cimen előadást tart dr Vida Gyula, a Magyar Protestánsok Lapja felelős szerkesztője.

Délután 5—6 órakor. A reformáció hatása a magyar nemzeti életre. Tartja: Uray Sándor református lelkész.

Este 8 órai kezdettel müsoros teaestély kertében folytatódnak a konferenciai előadások, melynek müsora:

Szaval Kiss László bölcsészettanhallgató.

Vallás és müvészetek cim alatt előadást tart dr Tankó Béla egyetemi tanár.

Hegedü szóló. Előadja Versényi György joghallgató.

Egy uj ezredév kezdetén cimen előadást tart Muraközi Gyula kecskeméti református lelkész.

Reményik Sándor: Pilátus. Szavalja Paragh László bölcsészettanhallgató.

November 17-én, vasárnap.

Délelőtt 10 órakor a nagytemplomi istentiszteleten való részvétel, amelyen *Baltazár* Dezső püspök hirdeti az igét.

Délelőtt 12—1 órakor. A Kollégium disztermében dr Vass Vince enyingi református lelkész, volt theol. akadémiai tanár tart előadást.

Délután 5 órai kezdettel emlékünnepély a vármegyeháza disztermében. Részletes müsora a következő:

Cohle: Isten, ki fenn uralkodol. Énekli a kollégiumi Kántus.

Megnyitó beszéd. Tartja dr Révész Imre református lelkész.

Oláh Gábor: Bethlen Gábor c. ódáját szavalja Vecsery János hittanhallgató.

Emlékbeszéd. Tartja R. Kiss István egyetemi ny. r. tanár.

Kuruc nótákat játszik Rács Jancsi és zenekara.

„Az Ember tragédiájá"-ból a XIII. szin. Előadja Molnár Elemér hittanhallgató.

Legyen világosság c. alatt előadást tart Hegedüs Lóránd ny. pénzügyminiszter.

Révfi Géza: Éji dal. Énekli a kollégiumi Kántus.

Az összes előadásokra és az emlékünnepélyre hivja és várja a nagyközönséget a Kör.

Ősi szokás szerint háromszor a levegőbe emelték az uj békési főispánt

Feilitzsch Berthold bihari főispán beiktatása Békés vármegye főispáni székébe.

Feilitzsch Berthold bárónak, Békés vármegye uj főispánjának beiktatása ünnepélyes keretek között ment végbe Gyulán. Az installáción óriási tömeg, a környező törvényhatóságok küldöttségei, az összes járások főbirói, a régi törvényhatósági bizottsági tagok teljes számban, az uj törvényhatósák tagjai közül pedig igen sokan jelentek meg.

A diszközgyülést *Daimel* Sándor dr alispán nyitotta meg, aki meleg szavakkal emlékezett meg *Kovacsics* Dezső dr távozó főispán érdemeiről, majd intávozó főispán érdemeiről, majd intditványára küldöttség hivta be az uj főispánt, akit lelkes éljenzéssel fogadtak. *Az ősi vármegyei szokások szerint a járási főbirói székével együtt háromszor a levegőbe emelték az uj főispánt,* akin fekete diszmagyar feszült s ezt a Johannita-rend hagyományos köpenye borította.

Ezután *Damiel* Sándor dr alispán közölte, hogy a legmagasabb kormányzói kéziratot a vármegye törvényhatósági bizottsága tudomásul vette és kérte az uj főispánt, hogy nagy tapasztalatát és tudását állitsa a vármegye szolgálatába.

Utána *Márki* Barna főjegyző mondott beszédet, amelyre a főispán hosszu beszédben válaszolt, kijelentve, hogy minden erejét Békés vármegye felvirágoztatására fogja fordítani.

Prém Lőrinc és *Bajcai Beliczey* Géza felsőházi tag beszéde után az uj főispán megköszönte az üdvözléseket, majd a diszközgyülés véget ért. Délben a Komló-szállóban háromszázterítékes diszebéd volt.

Hajdumegye régi közigazgatási bizottságának utolsó ülése

Hajdumegye mostani közigazgatási bizottsága megtartotta az utolsó ülését. Ebből az alkalomból **Pákozdy** Sándor alispán meleg szavakkal bucsuztatta a régi működő bizottságot.

Pákozdy alispán a következő beszédet intézte a bizottsági tagokhoz:

— Az 1929: XXX. tc. rendelkezése szerint közigazgatási bizottságunk is ujból alakitandó lévén, aminek már a jövő hó folyamán meg kell történni, méltóztassanak megengedni, hogy a bizottság utolsó ülése alkalmából ugy a magam, mint tisztviselő társaim nevében is hálás köszönetemet fejezzem ki a közigazgatási bizottság részéről mindenkor tapasztalt megértő, odaadó támogatásért.

— Tekintetes Közigazgatási Bizottság! Ez a mindenkor élvezett megértő támogatás ugy részemre, mint tisztviselő társaimra annyival értékesebb, mert immár több mint egy évtizede a közigazgatási hatóságoknak is talán soha nem tapasztalt nehézségekkel kellett és kell még ma is megküzdeni. — Ezekkel a nap-nap mellett feltornyosuló nehézségekkel való megbirkózás csak ugy volt lehetséges, hogy ugy a törvényhatósági bizottság, mint a közigazgatási bizottság részéről törekvéseink sohasem elgáncsolásban, hanem mindenkor megértő támogatásban részesültek. — Ez könnyitette meg mindenkor munkánkat, ez adott erőt és kitartást a közjóra irányuló szolgálatunk és törekvésünk eredményes kivitelére. Ezért a közjóra irányuló sok jó szolgálatért méltóztassanak ugy a magam, mint tisztviselő társaim mélyen átérzett, hálás köszönetét fogadni.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után az alispán bejelentette, hogy az uj megyei törvényhatósági bizottsági tagokat már megválasztották. — Majd elparentálta Papp Sándor szoboszlói főszolgabirót, aki tragikus körülmények között elhunyt.

Az alispáni jelentés közli még, hogy a közigazgatás menete zavartalan, a közbiztonsági állapotok pedig jók voltak a megyében.

Az alispáni jelentést a bizottság tudomásul vette.

Prima csemege vajat
olcsón minden mennyiségben árusit, kiváló minőségü tejet és tejtermékeket házhoz szállit
Hajdumegyei Tejértékesitő Szövetkezet
Széchenyi u. 48. sz. Telefon 282.

épület- és butorvasalások fournérok
Bészler Lajosnál
Széchényi-u. 2.

RÁDIÓ-MŰSOR

SZERDA, NOVEMBER 13.

BUDAPEST. 9.15: Gramofonhangverseny. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelntés. — 12.05: A Mandits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15.00: Piaci árak és árfolyamhírek. — 15.30: Morse tanfolyam. — 16.10: Halász Gyula előadása: „Helyes magyarság, magyar helyesírás." — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 17.10: Az Országos Statisztikai Hivatal előadása. Elekes Dezső dr fogalmazó: „A világgazdálkodás átalakulása." — 17.40: Szórakoztató zene. — 18.50: Lóversenyeredmények. — 19.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás szinlapjának felolvasása. — 19.30: A m. kir. Operaház „Háry János" előadása. (A Budapesten időző nürnbergi vendégek tiszteletére rendezett diszelőadás.) — Utána kb. 22.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd: Perlis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szállóból.

BERLIN. 14: Gramofon. — 16.20: Szórakoztató zene. — 18.20: Régi szórakoztató zene gramofonon. — 20.30: Szemelvények Graener operából.

BRESLAU. 16: „Lohengrin" rövid opera gramofonon. — 19.10: Slágerek hangversenye. — 20: A königsbergi rádiózenekar hangversenye a breslaui hangversenyházból.

FRANKFURT. 16: Hangverseny Stuttgartból. — 20: Graveure Lajos dalestje. — 21: Struve: „Az északi sark felfedezése", fantasztikus hangjáték.

KASSA. 12.05: Gramofon. — 17.10: Hangverseny. — 19.05: Operettzene. — 20.00—22.15: Közvetítés Prágából. — 22.15: Közvetítés Brnoból.

LEIPZIG. 12—14: Gramofon. — 14.30: Vidám ifjusági hangverseny. — 16.30: Schaufusz-Bonini tanár zongoraversenye. — 17: Rádiózenekar. — 19.30: A dresdeni Kreuzchor hangversenye. — 20: Kaiser György „Menekülés Velencéből" című négyfelvonásos szindarabja. — 21.15: Mann Kate énekesnő dalestje. — Utána: Tánczene.

MÜNCHEN. 16.30: Tamburicazene. — 20: Graveure Lajos tenorista ártaestje. — 21.05: Szórakoztató est. — 22.45: Tánczene.

POZSONY. 12.30: Déli zene. — 16: Gramofon. — 16.30: Operaszemelvények. — 19.05: Közvetítés Brnoból. — 20: Közvetítés Prágából. — 22.15: Közvetítés Brnoból.

PRÁGA. 12.30: Déli zene. — 16.30: Gyermekszinház. — 19: Gramofon. — 20: Népszerü operdallamok. — 21: A Zika-négyes hangversenye.

WIEN. 11: A Silving-négyes hangversenye. — 15: Képrádió. — 15.30: Ifjusági zene. — 18.15: A normális gyermek lelki egészsége. — 18.45: Eszperantó. — 19: Előadás az erdei manókról. — 19.30: A bécsi késői gótika és reneszánsz. — 20: Hoehn Alfréd zongoraestje. — 21: Könnyü zene.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Megjelent a fűszer és gyarmatáruk forgalmiadó váltságáról szóló rendelet

A Kereskedelmi és Iparkamara tájékoztatója.

Régi törekvése a fűszer és gyarmatárú kereskedőknek az, hogy a forgalmiadó váltság rendszerét továbbfejlesztve, a fűszer és gyarmatárúkat vonják be a fázisrendszer körébe, amiálta a fűszerkereskedelem túlnyomó nagyrésze mentesül a forgalmiadó kezelés alól, mert ezután csak néhány olyan kurrensebb cikk marad amelynek forgalmiadóját a detail kereskedelmi forgalomban is le kell róni.

A pénzügyminiszter úr teljesitette az érdekeltség kívánságát és már f. évi november hó elsején életbelépett a pénzügyminiszter úr három fontos rendelete, amelynek rövid ismertetését a Kereskedelmi és Iparkamara részéről a következőkben adjuk:

A 137.998—1929. P. M. számú rendelet, 1929. november hó elsejétől kezdődőleg mentesíti a szerecsendiót, a szerecsendióvirágot, (macis), a vaniliát és a pástétomfűszert a fényüzési adó alól.

A 137.999—1929. P. M. számú rendelet értelmében ugyancsak nov. hó elsejétől kezdődőleg mentesülnek az általános forgalmiadó alól, a következő fűszerek:

a). sáfrány, vadsáfrány, szaflor, sáfrányszeklice (47 vámtarifatétel) — b). ánizs és majoranna, (48. vámtarifatétel). — c). koriander, konyhakömény és édeskömény, (49. vámtarifatétel).

A pénzügyminiszter 138.000—1929. számú rendelete végül 1929. november hó elsejével kezdődőleg bevezeti a fázisrendszert a következő fűszer és gyarmatárúkra:

1. Kávé, nyers, pörkölt, őrölt is, (40 vámtarifatétel a) és) pont). — 2. Tea (41. vámtarifatétel a) és b) pont). — 3. Bors, piment (szegfűbors, őrületlen, őrölt) (42. vámtarifatétel a) és b) pont). — 4. Gyömbér (44. vámtarifatétel). — 5. Fahéj, őrületlen, őrölt, (45. vámtarifatétel a) és b) pont). — 6. Csillagos ánizs (bádián), szegfűszeg, (magszegfü is), szerecsendió virág (macis), szerecsendió, (46. vámtarifatétel). — 7. Vanilia kardamon. (47. vámtarifatétel). — 8. Száraz babérlevél. (50. vámtarifatétel).

E fűszerek és gyarmatárúk a forgalmiadó váltságot a vámkezelés alkalmával fizetik s e váltság lefizetése után a belföldi forgalomban mentesek az általános forgalmiadó alól. — A forgalmiadó megfizetésére az elvámolás alkalmával az köteles, aki a vámot is megfizetni tartozik. Az adóváltság alapja ugyanaz, mint amely után jelenleg a vámforgalmi adót kell fizetni, vagyis mindaz, amibe a megszerzőnek az árú az elvámolás pillanatáig, a vámot is beleértve kerül.

A vámkülföldről a posta és útasforgalomban behozott forgalmiadóváltság alá eső gyarmatárú és fűszerek után az esetben, ha az adózó az adóalap megállapításához szükséges és elfogadható okmányokat be nem mutatná, adóváltság fejében a vámösszeg ötven százalékát kell beszedni.

A forgalmiadóváltság kulcsa behozatali vámkezelésnél 5.5 százalék.

November 15-ig minden olyan adózó, aki forgalmi adó váltság alá eső fűszer- vagy gyarmatáru forgalombahozatalával foglalkozik, tekintet nélkül arra, hogy a forgalmi adót a rendes szabályok szerint vagy átalányban fizeti-e, az illetékes forgalmi adó hivatalhoz írásben köteles bejelenteni azt, hogy kizárólag fázisrendszer alá eső cikkekkel foglalkozik-e vagy foglalkozik-e ezenkivül olyan más cikkekkel is, amelyek az uj rendelet után is a rendes szabályok szerint adóznak. A bejelentésben fel kell sorolni azt, hogy az adózó milyen áruk forgalombahozatalával foglalkozik. A bejelentést a forgalmi adó hivataihoz kell megtenni.

Azok az adózók, aki november 1-étől kezdődőleg csak forgalmi adóváltság alá eső, vagy adómentes cikkeket hoznak forgalomba, az adómentességet minden további teendő nélkül vehetik igénybe.

Azok az adózók, akik általános forgalmiadójukat készpénzben, vaky bélyegjegyben rójják le és nem csupán adóváltság alá eső vagy forgalmi adómentes cikkek árusitásával foglalkoznak, a forgalmi adóváltság alá eső fűszer- és gyarmatárukat adómentesen csak akkor adhatják el, ha november 1-től kezdődőleg az általuk beszerzett és forgalmi adóváltság alá eső fűszerekről és gyarmatárukról árubeszerzési könyvet vezetnek. A árubeszerzési könyvbe be kell vezetni a gyarmatárúk és fűszerek elnevezését, mennyiségét, azok valószínű eladási árát, a beérkezés napját. Az árubeszerzési könyvet minden hó utolsó napjával összegezve le kell zárni. Meg kell továbbá őrizni az eladótól kapott számlákat. Az adózó által eladott árukat az árubeszerzési könyvbe nem kell bevezetni.

Az árubeszerzési könyv vezetése alól a pénzügyigazgatóság felmentést adhat.

Ezek az adózók az adómentességet a következőképpen vehetik igénybe:

A hó végén az adózók megállapítják összes bevételüket. Megállapítják továbbá azt, hogy az illető hónapban mennyi forgalmi adóváltság alá eső fűszer- és gyarmatárut szereztek be és árubeszerzési könyvük szerint mennyi ennek a mennyiségnek valószínű eladási ára. Ezt az összeget vonják le összes bevételükből és a forgalmi adót csak a differencia után rójják le.

Ezek az adózók 1929 október 31-én üzletzárás után leltárt készitenek a raktárukon levő és a fentiek szerint adóváltság alá eső fűszerekről és gyarmatárukról. A készletek forgalmi értékben értékelendők s az igy elkészitett leltárt november hó 15-ig az illetékes forgalmi adóhivatalhoz irásban kell bejelenteni. Az igy bejelentett összeg után kétszázalékos forgalmi adót kell 1929 november hó végéig egyösszegben leróni. Jogukban áll azonban az adózóknak ezen adó befizetésére 12 havi kamatmentes részletfizetést kérni.

A megadózott készlet értékét az adózók a november havi bevallásukból a forgalmiadó alapjából levonhatják. Ha részletfizetési engedélyt kaptak, ezt az összeget 12 havi egyenlő részletben vonhatják le a forgalmi adó alapjából.

Az átalányozott adózók nem tartoznak raktári készletüket megállapitani és bejelenteni. Ezek a készlet megadóztatása helyett november és december havában régi átalányukat fizetik tovább.

Gallérja mindég olyan lesz, mint az uj, ha **Simonffy-u. 7.** sz. alatt tisztittatja.

Tiszta gyapjuszövet
Kitünő szabás
Meglepő olcsó ár
jellemzik
Plattner és Goldhammer cég
férfi- és fiuruháit.
Nagy választék. - Külön elsőrendü méretosztály.
PIAC UCCA 1. (HATVAN U. SAROK.)

Kalor, Koburg és vaskályhák, zománc és lemez tűzhelyek, csövek legolcsóbban
Nagy vasüzletében
Csapó ucca 77., a fordulóban.

Fürdőkádak
gyermekkádak
Fürdőszoba berendezések, fürdőszoba pipere felszerelések állandó nagy és olcsó raktára
Fülöp Miklós üzletében
DEBRECEN, CSAPO UTCA 3
Telefon: 9-17.

SZINHÁZ ÉS MOZI

Heti műsor:

Szerda délután 3 órakor: *Kék mazur.* Ifjusági előadás. Este fél 8 órakor: *Tulbuzgó fiatalember.* Bérlet C.

Csütörtökön este fél 8 órakor: Először! *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Pénteken este fél 8 órakor: *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Szombaton este fél 8 órakor: *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Vasárnap délután tél 4 órakor: *Nem élhetek muzsikaszó nélkül.* Kardoss Géza fellépte. Mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 8 órakor: *Diákszerelem.* Bérletszünet.

Szombat délután 3 órakor: *Kék mazur.* Zónaelőadás.

Ma, szerdán két előadás. Délután 3 órakor ifjusági előadásul Lehár Ferenc remek zenéjü operettje, a *Kék mazur.* Este fél nyolc órakor a nagy sikert aratott vígjátékujdonság, a *Tulbuzgó fiatalember.* Bérlet C) kerül szinre.

A szinház igazgatósága ezuton is tisztelettel közli a n. é. közönséggel, hogy a Diákszerelem előkészületei miatt a

Kék mazur

zónaelőadását csütörtök délután helyett szombat délután 3 órai kezdettel rendkivül olcsó helyárakkal tartja meg.

Csütörtökön este a szezon legnagyobb premierje, a

Diákszerelem

Csütörtökön este van a szinház nagy premierje, melyre hetek óta tartó lázas munkával készült. A ma megtartott főpróbán már a teljes előadás illuziójával hatott a pompás darab és a főpróba közönsége zugó tapsokkal honorálta a kiváló előadást, a szép és hatásos diszleteket, rengeteget mulatott a darab vidámságán és csodálkozással adózott a nagyszerü táncoknak. A szakértőkből álló közönség véleménye szerint emlékezet óta darbnak oly sikere nem volt, mint a Diákszerelemnek a csütörtöki premieren lesz. Az előadásra ma reggeltől fogva már csak azokat a jegyeket árusítja a pénztár, melyeket az előjegyzők el nem vittek. A Diákszerelem előadását mindenkinek meg kell nézni, mert a szinház produkciója teljesen világvárosi nívóju és maximuma annak, amit ma vidéki szinház az operettjátszás terén adhat. A Diákszerelem iránti érdeklődést az igazgatóság azzal elégíti ki, hogy a nagyszerü darabot november 14-től, csütörtöktől kezdve minden estére műsorra tüzte ki és pedig vasárnap estig bérletszünetben, hétfőtől kezdve pedig A), B), C) és D) bérletben. Egész biztos, hogy a Diákszerelem Debrecenben is a legrövidebb idő alatt fog jubiláris előadásához eljutni.

A DIÁKSZERELEM

premierje társadalmilag is a legnagyobb szenzáció lesz, mert Debrecen elökelő társasága váltotta meg jegyeit a csütörtöki premierre. A szinház egyébként is ünnepi diszben várja a premierestét, felvirágzott nézőtérrel, melynek izléses virágai a Fakras Gyula és Fia cég készségét dicsérik. Egyébként is különös gonddal vigyázza a szinház mindenre, mely az ünnepi külsőségeket is biztosítja és a Debreceni Szinpad cimü népszerü szinházi ujság rengeteg öllettel külön Diákszerelem számot ad ki, melyben szinészek és szinésznők nyilatkoznak a Diákszerelemről. Rengeteg illusztrációt és teljes dalszöveget közöl és állandó rovataival szórakoztatja a közönséget.

x **Városunk leghiresebb ruhafestője és vegytisztitója, Biró Bika-udvar, — (aranyérmekkel kitüntetve).**

Megszólal Csíkország

Csíkvármegyeiek Asztaltársasága tartotta szokásos összejövetelét, amelyen a csíkieken kivül igen sokan vettek részt a Hargitaváralja jelképes székely község tagjai is, akiket egyelőre az elvesztett ősi föld soha el nem muló szeretete hozott egy táborba. Jól esett lelkünknek látni azokat a fenyőgallyakat, melyek hosszu kigyóvonalban huzódtak az asztalon végig, mintegy mementóként mutattak messze, kelet felé, ahol őseinek sötét rengetege birkózik oly sok idő óta az elemek pusztitó dacával. Várja, szüntelen várja elüzött fiait, hogy legalább koszorut fonjanak ágaikból szeretteik sirjára, amelyek gondozatlanul, árván, elhagyottan huzódnak a kéklő hegyek oldalán...

A sirok pedig folyton szaporodnak... Halom halom mellé kerül. Mindenik jeltelen kis bucka: elmult időkről regél dicsőséges szép mesét. Az egyszerüen ácsolt fejfa és kereszt mögött olyanok is pihennek, akik a történelem fénylő lapjaira arany betükkel vésték bele neveiket. S most... a változó idők során: egy kis jeltelen halom, mely egy pár év mulva behorpad, besüpped, hogy örökre egybeolvadjon az édes anyaföld méhével.

Kóródy István h. pénzügyigazgató, mint az Asztaltársaság elnöke emlékezett meg kegyeletes szavakkal Bethlen Gáborról, mint a székelyek történetének kimagasló, ragyogó korszakáról.

Felidézte azt a felemelő pillanatot, amikor Bethlen Gábor a kolozsvári nagytemplomban 1613 október 24-én esküvel fogadta, hogy a székelyeket megtartja kiváltságaikban, mivel jol tudta, hogy bennük nélkülözhetetlen erőt nyerhet. De nemcsak karjaik erejére támaszkodott Bethlen, hanem az eszükre is s őket küldte ki a diplomáciai kiküldetésekre, követjárásokra.

Általában megállapitható, hogy Erdély legnagyobb fejedelme szerette, megbecsülte a székelyeket; megszüntette a köztük fennforgott rendi küzdelmeket s általában a jólét magasabb fokára emelte.

Édesanyja (szárhegyi Lázár Fruzsiána) révén az ő ereiben is székely vér csörgedezett. Gyermekkorát, mint apátlan árva, anyai nagybátyja: a kemény székely Lázár András szárhegyi várkastélyában, a gyergyai vadregényes bércek között töltötte, s igy lelke megtelt a székely őserő ihletével. Ezért értette meg őket és ezért tudott velük bánni.

Végrendeletének végrehajtóját is — testvére mellett — két székely főtisztre: Kovácsoczy István kancellára és Mikó Ferenc csíki főkapitányra bizta, kiket „Isten itélő szent széke eliben idéz", hogy ott adjanak számot arról, miként szolgálták hazájukat.

Bethlen Gábor jól tudta, hogy célját csak ugy érheti el, ha megfelelő fegyveres erőre támaszkodhat. Ezt véssük mi is emlékezetünkbe! Ne áltassuk magunkat, ne gondojuk, hogy a megszállt részekből csak egy csücske is szépszóra visszajön.

Ezért arra kell törekedni, hogy a jövő nemzedék ismerje meg kötelességét. E tekintetben a tanitóságra óriási hivatás vár. — Mert vagy visszaszerezzük az elrabolt részeket, vagy közönyösen belenyugszunk abba, hogy azok a szerencsétlenek továbbra is sötét bányákban, vagy egészségtelen, dohos cellákban pusztuljanak el, — avagy beleolvadjanak az oláhtengerbe.

Ezzel Kóródy rámutatott arra az utra, amely véreink felszabaditásához vezet. Aki igazán szivén viseli azoknak a szerencsétleneknek sorsát, az tudni fogja kötelességét. Alkunak helye nincs és nem lehet.

Mikházi.

METEORBAN szerdán: Csak felnőtteknek **Hurok ucca 17.** (A rejtelmes ház.) Nagy kalandordráma 10 felvonásban. Gury Newal, Carl de Vogt és Fred Solmmal. És a kisérő műsor. —

Mozgószinházak müsorai.

Vigszinház:

Szerda, csütörtök. Nov. 13 és 14. Dobores Del Rio legujabb világfilmje:
ARAMONA.
Szerelmi történet, 10 felvonásban.
Megelőzi:
ELFELEJTETT ASSZONYOK.
Társadalmi dráma, 7 felvonásban.
Főszereplők:
Corway Tearle; Dorothy Sebastian.

Apolló:

Szerda, csütörtök. Nov. 13 és 14.
Két attrakció! Egy előadásban!
A PRÉDA.
(Senki leánya.)
Artista dráma, 8 felvonásban.
Főszereplők:
Eweline Holt, Warwick Ward, Mac Laglen, J. Hamilton és M. Forescu.
Megelőzi:
Zieherer világhirü operettjének filmváltozata:
A SVIHAKOK.
Vigjáték, 8 felvonásban.
Főszereplők:
Verebes Ernő, Truus von Alten, G. Alexander és **Lotte Lorring.**
Jönnek, péntektől, **Apollóban:** Miltos Sills és Dorothy Mackaollel: „Bünös-e Mabel Morgan??" (Társadalmi dráma.) Megelőzi: „Aszszony, akiről mindig beszélnek". Irene Rich és William Collier. — **Vigszinházban:** Douglas Fairbanksnak legujabb világfilmje: „A Gacho". (Én fogok itélni fölötte....) A női főszerepben: Lupe Vellez.

Faültetés a Piac-utcán.

Hubay Andor kiállitása vasárnap nyilik meg

A budapesti müvészek ismét nagy kollekcióval jelennek meg Debrecenben a Szépmüvészeti rendezésében, Frenkel Ernő vezetése alatt. A kiállitáson először vesz részt Debrecenben Hubay Andor festőmüvész, Hubay Jenő fia, számos müvével. A kiállitást vasárnap délelőtt 11 órakor nyitja meg dr Vásáry István polgármester. — Az anyag, amely most van rendezés alatt, nagyhirü fővárosi müvészeink és a debreceni müpártoló müvésztagjainak igen szép és értékes munkáit foglalja magában.

Kizárólag hölgyeknek

Tisztelettel értesitjük a m. t. vevőinket, hogy kézimunka és fűző üzletünket saját házunkba Miklós u. 5. szám alá helyeztük át (Goldstein Karolin céggel együtt), ahol módunkban van az összes kézimunkacikkeket nagy választékban forgalomba hozni.

További szives támogatásukat kérve vagyunk kiváló tisztelettel

„Elysée" kézimunka müterem Hoffer Testvérek.

A REICHSTADTI HERCEG HOLTTESTÉT AKARTÁK ELRABOLNI A BÉCSI AUTÓSBANDITÁK.

Bécs, november 11. Azoknak az autós banditáknak a kihallgatása során, akik Kandler pénzbeszedőt megtámadták, kiderült többek között, hogy a suhancok klubbot alakitottak, amelynek élén az elnök és a pénztáros állott. A pénztáros feladata az volt, hogy mindenáron, esetleg erőszakos uton is, pénzt teremtsen. Egész sor rablótámadást vettek tervbe. A klub különböző kávéházakban tartotta üléseit és a letartóztatottak előadása szerint alaposan megbeszélték az amerikai rablótámadásokról szóló ujsághireket. A Montag jelentése szerint az autóbanditák közül a fővádlottak bevallották azt a tervet is, hogy benyomulnak a kapucinusok sirboltjába és onnan elrabolják a reichstadti hercegnek, Napoleon fiának a holttestét, hogy azután eladják a franciáknak.

— **Fejnélküli holttest a sinek mentén.** Hort község vasútállomásától két kilométernyire a napokban a sinek mentén borzalmasan megcsonkított férfiholtestet találtak. A halott nagy vérócsában feküdt és nem volt feje. A testtől negyven méternyire rákakadtak a leszakitott fejre is. A jelekből nyilvánvaló volt, hogy az ismeretlen fiatalembert a vonat gázolta el. Az ismeretlen holttestben drámai jelenetek között ismerték föl háromnappal ezelőtt eltünt fiukat, Tóth János újhatvani főkalauz és felesége.

A NAP HIREI

József királyi herceg a frontharcos szövetség élén

A MOVE országos frontharcos szövetség kiküldötteit tegnap fogadta József királyi herceg. A küldöttséget vit. Borbély-Maczky Emil országgyülési képviselő vezette s tagjai voltak: vitéz Mándoky Sándor, a MOVE alelnöke, lovag Ibl Miklós tábornok, Kertész Elemér, a MOVE főosztály alelnöke.

A küldöttség vezetője: vitéz Borbély-Maczky Emil üdvözlő beszéd kiséretében nyujtotta át a frontharcos emlékjelvényt és mint a legendás hirü magyar katonák bálványozott frontharcos tábornokát felkérte a MOVE frontharcos szövetség diszelnökségének elfogadására.

József királyi herceg a jelvényt köszönettel és örömmel vette s válaszában kijelentette, hogy örömmel jön a polgári ruhába öltözött, volt hős fiai közé, de a MOVE frontharcos szövetségének nemcsak diszelnöke, hanem dolgozó, aktiv tagja is kiván lenni, minden erővel dolgozni akar a frontharcosok szociális és hazafias programjáért.

A főherceg ünnepélyes diszelnöki beiktatása a MOVE frontharcos szövetség legközelebbi országos találkozóján lesz, melyre a vezetőség ünnepélyes keretek közt meghivja a kormányzót, mint a MOVE alakulatok örökös diszelnökét.

Frontharcosok mikulása!

A MOVE Frontharcos Szövetség Mikulás napján a körzetszervező tisztek kijelölése alapján **a szegény frontharcosok gyermekei részére korlátolt számban téli cipőket fog kiosztani.**

Ezen adományban kizárólagosan azok a szegény sorsu frontharcos családok részesülhetnek, akiket a meghatalmazott frontharcos körzetszervező tisztek kiválasztanak és hivatalosan felterjesztenek. Tehát a központhoz ily irányu kérelemmel senki nem fordulhat.

A kiosztásra kerülő cipőket kizárólagosan frontharcos kisiparos cipészek készitik, kiket a MOVE frontharcos szervezetéből ez idő szerint válogat össze a vezetőség.

Vitéz Borbély-Maczky Emil, mint a MOVE frontharcos mozgalom elnöke, ezuton is kéri a magyar társadalmat, hogy járuljanak hozzá filléreikkel e nemes cél kivitelezéséhez és adományaikat juttassák el a MOVE Országos Frontharcos Ügyosztály cimére (Budapest, VI., Podmaniczky u. 45., II. em.), hadd érezzék végre a magyar frontharcosok, hogy a magyar társadalomhoz szakitott eddigi közönyével és gondolazokra, akik emberfeletti szenvedések árán biztositották a világháboru ideje alatt az itthoni aránylagos békés fejlődési lehetőséget és vérük hullásával megakadályozták, hogy a magyar föld ismét hadszintérré változzék.

Bajtársak, akiknek olyan iskolás gyermeke van (bezárólag 12 éves korig) és tagjai vagytok egyesületünknek és anyagi helyzetetekben ez irányu segités szükséges, adjátok be nálam folyó hó 16-ig gyermekeitek adatait, nem, életkor és a szükségelt lábbeli nagyságát jelző számot. Egyelőre a körzetünkben öt lesz kiválasztva, aki megkapja.

Bajtársak! Ti pedig, akik nem szorultatok rá, vagy ti, akik a frontszolgálat alól mentesek voltatok, — fenti felhivásra adjatok, hogy egyesületünk még többet láthason el, mint amit most mi saját erőnkből cselekszünk és még csak a szervezkedés kezdetén.

Adományok direkt a központnak küldendők, valamint adva is közvetlen onnan lesz. Nálam csak az igénylések jelentendők be.

Központunk ez idényi akcióját e lap összes olvasóinak b. figyelmébe ajánlva:

Kegyes Ferenc,
körzet szervező tiszt,
V., Ferenc József ut 58.
sirkőraktár.

Három öngyilkosság történt tegnap a vidéken

Az utóbbi időben egyre nő az életuntak száma Debrecen környékén. A tegnapi napon két debrecenkörnyéki fiatal ember és egy fiatal leány dobta el magától az életet.

Kapusi Róza hajduböszörményi leány már régen szerelmes volt egy földmíves legénybe, aki azonban nem viszonozta érzelmeit. A leány ezen nagyon elkeseredett és hozzátartozói előtt többször hagoztatta, hogy öngyilkos lesz. Szándékát azután vasárnap be is váltotta. Nagymennyiségü marólugot ivott, amely borzalmas roncsolást vitt végbe szervezetében. Mire hozzátartozói beszállitották a debreceni klinikára, már meghalt.

A másik két öngyilkosság Hajduszoboszlón történt. B. *Tóth* Mihály és Szabó Károly földmíves legények vetettek véget az életüknek, az első felakasztotta magát a padlásuk mestergerendájára, a másik marólugot ivott. Egyiken sem lehetett segíteni, mire tettüket észrevették, már nem éltek. A két fiatal ember öngyilkosságának oka ismeretlen.

Hetven millióval károsította meg két gazdatiszt egy sertésvásárlásnál a vevőket

A mult év januárjában nagyszabásu csalási ügy foglalkoztatta a kisvárdai közönséget. Két kisvárdai gazdatiszt összejátszva hetven millióval károsította meg egy sertéseladásnál a vevőket. Az érdekes eset részletei a következők:

Hőnig Hermann és *L. Szabó* Lajos kisvárdai gazdatisztek az uradalom megbizásából a téli vásáron többszáz sertést adtak el. Még a vásár lebonyolítása előtt összebeszéltek és ennek eredményeképpen Szabó a nagy mázsálót ugy állította be, hogy az minden egyes sertés lemérlegelésénél jó pár kilóval többet mutatott. Volt sertés, amely valójában 150 kiló volt, azonban a hamis mázsálás folytán mint 180 kilós sertés kelt el. Igy azután a csaló gazdatisztek 70 milliót kerestek az üzleten és a pénzen „becsületesen" megosztoztak.

A becsapott vevők azonban rájöttek a csalásra, mikor odahaza lemérték a sertéseket és együttesen feljelentést tettek a két gazdatiszt ellen. A törvényszéki tárgyaláson az nyert bizonyitást, hogy a sulyokat csak Szabó rakta a mázsára. Ezért a bíróság Szabót hathónapi börtönre ítélte, Höniget ellenben felmentette a vád alól.

Szabó az ítéletben megnyugodott, az ítéletnek Hőnigre vonatkozó részét azonban a kir. ügyész perorvoslattal támadta meg. Igy került ez az érdekes bünügy tegnap a debreceni ítélőtábla Perjéssy iMhály tanácsa elé, amely megállapította, hogy a csalásban Hőnig Hermann is bünös volt és ezért egyévi börtönre ítélte. Az ítélet ellen a vádlott perorvoslatot jelentett be.

— **Telegdi Róth Károly egyetemi professzor vetitettképes előadása.** — Szerdán, november tizenharmadikán délután hat órakor, a Kollégium diszterményében kezdi meg előadásait Telegdi Róth Károly, egyetemi professzor, a Népszerü Főiskolai Tanfolyamon, vetitettképekkel. Telegdi Róth Károly professzor előadásában, „A föld kéreg mozgásairól" tart előadást és ezekben az újabb hegységek keletkezési elméleteket ismerteti. — A kitünő szakférfiu előadása iránt város szerte nagy érdeklődés mutatkozik. — Csütörtökön hat órakor Hankó dr. professzor folytatja hétfőn megkezdett előadását. A beléptidíjat a rendezőség csak a minimálisra szabta. A jegyek árát egy-egy előadásra 30 fillér, bérletjegy 2 pengő. Egyetemi hallgatók és tanulók félárujegy váltására jogosultak. Jegyek Springernél, (Piac ucca, főposta mellett) és az előadás előtt a diszterem előszobájában kaphatók.

x Urilányok szabás-varrást, ruhatervezést, párnamontirozást, lámpaernyők készitést tanulhatnak Papolczynénál, Csapó ucca 10. szám.

— **Eladta és visszalopta a lopott holmit.** Furfangos tolvaj került tegnap a debreceni törvényszék Serly-tanácsa elé. Karácsonyi József nagylétai napszámos személyében. Karácsonyi Nagylétán a múlt év decemberében sorozatos betöréseket követet el és az igy szerzett ruhanemüeket eladta Varga Sándor és Kállai Károly nagylétai földmíveseknek. Két nap múlva azután betört Vargához és Kállaihoz és visszalopta az eladott ruhanemüeket, valószinüleg azzal a szándékkal, hogy újra eladja azokat. Erre azonban nem került a sor, mert a csendőrség lefogta őt. Tegnap került Karácsonyi József a debreceni törvényszék elé, amely súlyosbító körülményként mérlegelve a vádlott büntetett előéletét, másfélévi börtönre ítélte

Tekintettel a nagy érdeklődésre, olcsóság

CIPŐ

akciónkat tovább folyta juk. Még mindig alanti olcsó árak vannak érvényben:

Női Abbé cipők . . .	P 16.—	Férfi barna félcipő .	P 18.—
Női füzős félcipő . .	P 10.—	Férfi lack félcipő . .	P 20.—
Női füzős magas . .	P 14.—	Férfi duplatalpu, sport cipő	P 26.—
Női füzős boka . . .	P 16.—	Bunda cipő	P 22.90
Női füzős és csattos, posztó	P 10.80	Gyermek cipők . . .	P 3-tól
Férfi egész cipő . . .	14—16		

Csak azért tudunk ilyen olcsók lenni, mert készpénzért veszünk és készpénzért adunk!

Rövidesen kijövünk olcsó hócipő árainkkal! — Áruink minőségéről cégünk 30 éves fennállása szavatol.

NEUMANN MIKSA Debrecen, Piac-utca 41.

Öregedés

Irta: JAGICZA KLÁRA.

Hát mégis, mégis érzed az időt,
Az eltünőt, a reszkető perceket
És várod azt, ami nincs.
Hát nem kacagod fehér deres,
Alkonyeres fuvalmát életednek
A hajadon,
Hát látod, lila barázdákat
A bánat mint vont ajkad szögletén.
Látod, a szemed égő, érces testét
Sötétre festék ólmosszárnyu álmok.
Látod, lüktető élet-pólusodba
S a húsodban gomolygnak szürke árnyak.
Érzed, a kezed nem remeg már vágyra,
Selyemre, lágyra, szilaj csókzenére,
Az ajkad többé nem vörös virág,
Elhullatád a bíbor szirmait,
Pereg a pere, rohan az életárral,
A tünő nyárral az életed is
És te csak várod azt, ami nincs.

— **A homokkerti Ref. Olvasóegylet zászlóavatása és jubileumi ünnepsége.** A Homokkerti Ref. Olvasó Egylet, f. évi november hó 17-én, alakulásának 25. évi évfordulója alkalmából az olvasó egylet helyiségében, Szabó Kálmán ucca 31. szám alatt jubileumi ünnepséget és zászlóavató diszközgyülést tart. — Este nyolc órakor az egylet működvelő gárdája és **dalárdája** által előadott rövid műsor után **táncmulatság.** Ezen táncmulatságra a belépődij személyenként egy pengő, **igalmi** adóval. — Az ünnepély **rendje:** II. Gyülekezés az egylet helyiségben, félkilenc órakor és onnan felvonulás a ref. Nagytemplomban tartandó istentiszteletre. Imádkozik: főtiszt. dr. Erdős Károly egy. tanár, az egylet választmányi tagja. Prédikál és a zászlót megáldja: főtiszt. dr. Baltazár Dezső ref. püspök, az egylet fővédnöke. Énekel a Városi Dalárda. — II. Féltizenkét órakor az egylet nagytermében diszközgyülés a következő napirenddel: 1. Hiszekegy. Énekli a Homokkerti Dalárda. 2. Megnyitó beszéd. Mélt. Harsányi Gusztáv ny. kúriai bíró, az egylet diszelnöke. 4. Énekel a Máv. Horthy-Dalkör. — 5. Az egylet huszonötéves működésének rövid ismertetése. Szilágyi József, az egylet titkára. 6. Üdvözlések. 7. Énekel a Máv. Horthy Dalkör. 8. Záróbeszéd. Patay József egyleti elnök. 9. Szegek beverése. 10. Himnusz. — Énekli a Homokkerti Dalárda.

— **Szidalmazták a katonákat, akik nem segédkeztek egy tüzesetnél.** — A múlt év tavasszán nagy tüz volt Tiszabercelen. Az egész falu sietett a tüz oltására és az oltási munkálatoknál résztvett néhány katona is, akik azonban nem elég gyorsan hordták a vizet Erre Szücs Lajosné és felesége rátámadtak a katonákra és reprodukálhatatlan szavakkal szidni kezdték őket. A férj és felesége ellen a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett vétség miatt indult meg a bünvádi eljárás, a törvényszék azonban felmentette őket a vád alól. Tegnap került ez az ügy a debreceni ítélőtábla Perjéssy-tanácsa elé, amely a vádlottak bünösségét megállapította s Szücs Lajost ötven pengő pénzbüntetésre, feleségét pedig 30 pengő pénzbüntetésre ítélte. — Az elitéltek az ítéletet megfellebbezték.

— **Tyúktolvaj a bíróság előtt.** Még ismert alakja a bíróságoknak Kovács Ráchel, hajdúnánási cigányasszony, aki javithatatlan tolvaj hírében áll és különböző bünc selekményekért már több mint tiz esztendőt töltött a különböző börtönökben. Most ismét a debreceni büntetőtörvényszék elé került, azzal vádolva, hogy szolgálatadójától: Répási Antalnétól, három darab tyúkot ellopott. Ez a vád beigazolást is nyert és ezért a bíróság egyévi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

Gyászrovat

Id. polgár Aszalós Ferenc gazdálkodó, munkában eltöltött élete 76-ik évében, hosszas gyengélkedés után elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz, Homok uecа 87-ik szám alatti gyászházтól, a ref. egyház szertartása szerint, az Árpád téri templomban tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet" tem. int. rendezi.

Fischer Leopold, életének 68-ik évében meghalt. Temetése folyó hó 13-án délután 3 órakor lesz, a Szent Anna uccai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, — az ugyanott levő sírhelyen. Halálát özvegyén kivül kiterjedt rokonsága gyászolja. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Id. Szöllősy Dániel, volt lakatosmester 75 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 13-án délután 3 órakor lesz, Vendég uccа 6-ik számu gyászházтól, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan uccai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. váll. rendezi.

Katona Vinczike életének 3-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 13. napján délelőtt 11 órakor lesz, a Kossuth uccai temetőházтól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértói tem .váll. rendezi.

Rozsos Imre életének 22-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 13-án délután 2 órakor lesz, a Gróf Vécsey uccа 29. számu háztól, a ref. egyház szertartása szerint a háznál tartandó gyászima után, a Kossuth u. temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet" tem. váll. rendezi.

---

x **„Ruzieska"** műtermében már megkezdődtek a karácsonyi gyermekfelvételek. Tulajdonos Kiss Rózsi.

— **A felbontott levél.** Molnár Gábor kiskőrösi postaküldönc, két évvel ezelőtt válófélben levő feleségének, szül. Zacskó Máriának zárt levelét felbontotta. Az asszony feljelentést tett a rendőrségen, akit levéltitok megsértésének vétsége miatt a kiskőrösi járásbíróság 14 pengő pénzbüntetésre ítélt. Másodfokon a kalocsai törvényszék tárgyalta az ügyet, amely a járásbíróság ítéletét helybenhagyta. Az ügy a budapesti ítélőtábla elé került, mely most bizonyítás kiegészítést rendelt el hogy tisztázza a postaküldönc nem vétlenül bontotta-e fel a feleségének szóló levelet, s hogy a kérdéses időpontban a házassági kötelék jogerősen fel volt-e már bontva közöttük.

x **Művirágot,** bőr- és selyem virágot sírkoszorut minden kivitelben a legolcsóbban készit Keinerné, Csapó uccа 13. szám.

— **Ujabb nyilatkozat a kövező munkák körül.** Igen Tisztelt Szerkesztő Ur! A „Debreczen" november 12-iki számában a kövező munkásokra vonatkozólag megjelent cikkre a következőket jelentjük ki: Debrecen város belterületén csak öt hetet dolgoztunk. Nem felel meg a valóságnak, hogy én bármely szakmunkás társamat Bartha István úrtól elvittem volna. Mi, kövező szakmunkások valamennyien bizonyitani tudjuk és hajlandók vagyunk igazolni, hogy saját magunk láttuk, hogy az 1929. évben újonnan készített búrkolatot, 1929. év november havában egy Madai nevü napszámos, az Agárdi és Hüvelyes uccában javitási munkákat végzett. — Ugyanezeken az uccákon annak ellenére, hogy az ajánlati feltételekbe a városi tanács kifejezetten felvette azt hogy a ritzelési, (rovátkolási) munkát, amely megfelelő szakértelmet igényel, szakmunkással kell végeztetni Bartha István mégis tanulókkal és napszámosokkal végeztette. Az igazság kedvéért kijelentjük, hogy az összes szakmunkások közül mindössze csak hatan és csak tiz hétig dolgoztunk vidéken. — Debrecen, 1929. nov. hó 12-én. Gyöngyösi István.

A debreceni itélőtábla is telmentette a sajóbábonyi rémdráma állitólagos tetteseit

Rendkivül érdekes ügye tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni itélőtábla. A Sajóbábony községben ez év februárjában lejátszódott bestiális gyilkosság állitólagos tettesei kerültek a bíróság elé gyilkossággal vádolva. A bünper előzményei a következők:

Ez év február 19-éről 20-ára virradó éjjelen bestiális kegyetlenséggel agyonverték Tóth Jánosné szül. Nemes Lidia jómódu 70 éves öreg asszonyt. Miután az öreg asszony egyedüli látogatója egy bejárónő volt, aki hetenkint kétszer takarította ki a lakást, *a gyilkosságot ez fedezte fel két nap mulva, február 22-én reggel.*

A gyilkosság ügyében a csendőrség vezette be a nyomozást. A helyszini szemle alkalmával az áldozatot az ágyban találták meg dunnákkal erősen letakarva. *A gyilkosság emberi érzésből kivetkőzött tettesre vallott, a test rettenetesen meg volt csonkitva, az ujjai levágva, a bőre felhasogatva. A halál közvetlen oka a fejre baltával mért rendkivül erős csapás volt.*

A csendőrség kiinduló pontja a nyomozásnál az volt, hogy a faluban már régen suttogták, hogy az öreg asszony milyen rossz viszonyban él férjével. *Tóth Jánosné ugyanis 50 évi házasság után vált külön férjétől és ettől kezdve rendkivül elmérgesedett a közöttük lévő viszony, ugy, hogy a gyülölködés a fiukra is átháramlott, minek következtében az apjánál élő fiu az utolsó három évben már nem köszönt, ha az anyját az uccán látta.*

Rövid nyomozás után tehát a csendőrök letartóztatták az apát és fiát. Bár bünösségüket álhatatosan tagadták, ellenük szólt az a körülmény, hogy az elhalt asszony vagyona ingatlanban volt, amit legközelebbi hozzátartozói, igy férje és fia örököltek volna. Tanuja a borzalmas gyilkosságnak nem volt és bár a gyanusitottak igazolták, hogy a kérdeses éjszakán otthon tartózkodtak, a miskolci ügyészség ez év tavaszán Tóth János és Tóth Lajos ellen gyilkosság büntette miatt emelt vádat.

Ez év nyarán tárgyalt ebben az ügyben a miskolci törvényszék. A törvényszéki tárgyaláson a vádlottak ugyanugy védekeztek, mint a nyomozás során s még ügyesebben bizonyitották az alabit ártatlanságuk igazolására.

A miskolci törvényszék ép ezért *Tóth Jánost és Tóth Lajost vádlottakat felmentette a gyilkosság büntettének vádja alól.*

A felmentő itélet ellen a kir. ügyész jelentett be felebbezést és igy került a gyilkossági ügy a debreceni itélőtábla Perjéssy Mihály büntetőtanácsa elé.

A táblai tárgyaláson a vádlottak ugyanugy védekeztek, mint a nyomozás és a törvényszéki előtt. Igazolták, hogy az elhalt és közöttük nem volt annyira elmérgesedett a harag, hogy ne köszöntötték volna egymást.

Alibit igazoltak továbbá, amelynek alapján *a debreceni tábla is felmentette a vádlottakat.*

A másodszori felmentő itélet ellen a főügyészség képviseletében dr Eőry Kálmán ügyész felebbezést jelentett be.

— **Egy szál deszkáért négy havi fogház.** Tavaly augusztusban tolvaj járt Schneider József felsőjózsai gazda udvarán. A tolvajt munkájában megzavarhatták, mert a lakásba nem tudott bejutni és igy csak a kerítésből vitt el egy szál deszkát. — A csendőrök hamarosan kinyomozták a tettest, Lente Sándor csavargó személyében, akit a törvényszék két havi fogházra itélt. A debreceni tábla ezt a büntetést a tegnapi tárgyaláson a duplájára emelték fel.

x **Magyarországnak meg kell védenie a szépség világbajnokságot.** — Maurice de Waleffe, a közismert francia publicista, érdekes cikket irt a „Színházi Élet" e heti új számában, amelyben annak a reményének ad kifejezést, hogy Magyarország ismét előkelő szerepet visz majd a párizsi s Rio de Janeiro-i szépségolimpiászon. Ince Sándor népszerü hetilapjának e heti számából a következő szenzációs cikket emeljük ki: Kiss Eszter francia filmsztár, énekes karriérje. Kosztolányi Dezső cikke: Packák és kisértetek. A legegyszerübb és legérdekesebb kérdés: Hogy van? Nagy Endre cikkei: Krausz Simon gobleinjei. Hogyan gyártanak majd Párizsban Magyar beszélő filmet. Falkavadászat Örkényben. Ezenkivül még rengeteg érdekes cikk és gyönyörü kép, riportok, novellák, Heltai Jenő regénye, Beregi Oszkár memoárjai teszik válltossá a „Színházi Élet" e heti számát, amely a nagyszerü kottamellékleten kivül darabmellékletül e héten a Kamara Színház nagysikerü színdarabját, „Amit minden asszony tud" közli. A Színházi Élet egyes számának ára egy pengő, negyedévi előfizetési dij 10 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Aradi uccа 10. szám.

— **Elévülés cimén felmentett a tábla egy sikasztó lókupecet.** Még 1918. évben történt, hogy Danyi Miklós abaújszánóti lókupec, Bardócz Istvánné lovait eladta. A lovakért a kapott összeggel azonban nem számolt el, — hanem a vételár egyrészét elsikkasztotta. A törvényszék elsőfokon háromhónapi fogházbüntetéssel sujtotta Danyi Miklóst, aki az ítéletet megfellebbezte. Közbe jött az oláh megszállás és a kassai tábla csak ez év elején tette át az iratokat a debreceni itélőtáblához. A tábla Perjéssy-tanácsa tegnap foglalkozott ezzel a bünügygyel és miután beigazolást nyert, hogy az ügy elévült, Danyi Miklóssal szemben az eljárást megszüntette.

— **Meglopott gazdálkodó.** Farkas Sándor konyári gazdálkodó tegnap bejött Debrecenbe a heti vásárra. A vásáron egy szemfüles zsebtolvaj kilopott a zsebéből 260 pengőt. Farkas feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

INGYEN

nem, de havi 56 pengőért kiadó dec. 1-re Gázgyár mellett, Oláh Károly uccа 5. szám alatti ház 104 négyszögöl telekkel, egy szoba, konyha, speiz, nyári konyhának használható külön helyiség, fáskamra, villany, szivattyuskut, veteményeskert.

Külön épületben még egy szoba és még egy külön épületben műhelynek használható helyiség. Jókarban tartott épület. Érdeklödni Nyil-u. 14.

Őszi hervadás

Ugy fáj nekem az őszi hervadás!
Elsárgult lomb, dérütött virág...
Szemeimben könnyet érezek,
Hogy peregnek a sárga levelek...

Ugy fáj nekem a kihalt, puszta táj...
Levélzörej lombhullató erdőn.
Szellősóhaj a kopár réteken,
Csalódásim az álomképeken...

Ugy fáj nekem, hogy itt... minden álom?!
Valóság csak: hogy semmi sem örök.
— Pályát futva megszünik az élet
S jön a mindent pusztító enyészet.

1929 nov. 10.

HALASY ISTVÁN.

NOVEMBER 23 és 24-ÉN, SZOMBATON ÉS VASÁRNAP MUTATJA BE A IX. CSERKÉSZKERÜLET AZ ANGLIAI JAMBOREE FILMET.

Mint közkatona éltem át a nagy angliai eseményeket. Soha el nem muló emlékeim elevenednek meg előttem. Ott vagyok a Jamboreen, a világ cserkészeinek összejövetelén. Még most is hallom a zugó tapsorkánt, mely felvonulásunkat kisérte.

Hát igaz lenne? Mi, egy levert, leszegényedett nemzet gyermekei, mi lettünk volna a legkülönbek? Igaz! Igaz! Ebben az eget verő tapsban összeolvadt az angol, a japán, a hindu.

Magyar muzsikától hangos a nagytábor .Magyar csárdást táncol a skót, a hindu; magyar árvalányhajjal tetszeleg az ausztráliai.

Látom, amint a kis skót cserkész, kit néhány magyar szóra tanitottunk, mosolyogva szalad a derék Liptay bácsihoz, a magyarok élelmezési tisztjéhez és mosolyogva szólitja meg ,hazánk nyelvén:

— Szervusz, vén szivar! (Ez volt a magyar tudománya).

Londonban diszlépéssel vonultunk el az Ismeretlen Katona siremléke előtt. Sok száz könnyes szem hálásan köszönte, hogy 800 magyar fiu tiszteleg a valamikor ellenséges, de a legszentebb kötelességet teljesitő, hazájáért elesett hősök emlékénél.

Elszéledve a Nagy Metropolisz uccáin, több kérdezősködő, kocsógkalapos urnak büszkén magyaráztuk meg, hogy hol van Magyarország.

Éljenzéssel hódolhattam nagy párt fogónknak, Rothermere lordnak. — Szép ajándékát mindig büszkén fogom viselni és „sohasem fogok Londonról elfeledkezni".

Győzelemre, dicsőségre vezettek vezéreink. Magyar győzelemre, magyar dicsőségre. Hogy nem álom volt, de valóság, győződjetek meg róla, jöjjetek minél többen és nézzétek meg, hogy mike törökitett meg a film, mely minden ízében cserkész munka.

Jamboree társaim! Magyar cserkésztestvéreim! Papák! Mamák! Ott legyetek a moziban 23 és 24-én, hogy a mozi fehér vásznán vonuljon el szemeink előtt boldog együttlétünk.

Ott legyetek!

G. J.

— **Timár Ila szerepel a december hó nyolcadiki szerzői-est műsorán.** — December hó nyolcadikán lesz Szalacsy Rácz Imre szerzőiestje, melynek műsorán Timár Ila is szerepel, a Szathmáry Endre által megzenésitett dalok eléneklésével. Kivüle még a Csokonai Színház művészei szerepelnek és teszik nivóssá, értékessé ezt a szerzői-estet.

— **Állandó közönség gyönyörködik a Kut. kiállitásán.** Ritka szép érdeklődés követi Debrecenben a Kut. kiállitását, amelyen nap-nap után Debrecen szépért lelkesedő és rajongó közönsége ad találkozót egymásnak. Az új irányu, művészi becsü képek megnyerték Debrecen közönségének a tetszését és már igen sok képre folyik az alku, sőt több kép el is kelt. Még párnapig marad nyitva a kiállitás mely a Kereskedő Társulat dísztermében van, s megtekintése dijtalan.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti nov. hó tizenkettedikén:

Az Anglia fölött megjelent rendkivül mély ciklon, amely hatáskörében igen erős szeleket okoz, megakadályozta Közép-Európa fölött az anticiklon átmeneti kialakulását is. Időjárásunk továbbra is borult, enyhe maradt gyenge csapadékkal. A hőmérséklet lényegesen nem változott. Ingadozása rendkivül csekély az erős borultság folytán, alig 3 C. A maximum 11.2 C. volt. Az eddig leesett csapadék mennyisége nem éri el az egy millimétert.

Időprognózis: **A légáramlás megélénkülése mellett (délnyúgatról) egyelőre felhős és enyhe idő várható, kevés csapadékkal.**

x **Könyv újdonságok.** Dr. Giczy József a katholikus papság érdemei, Ludwig. Tizennégy juliusa, Aszlányi: Pénz a láthatáron, Markovits Aranyvonat, Undset: Tavasz. Ezen könyvek kaphatók Antalfy József cégnél.

— **Kérelem Debrecen úrhölgyeihez.** Az egyetemi hallgatók Bethlen Gábor Köre, folyó hó 16. és 17. napjain, — Bethlen Gábor erdélyi fejedelem halálának háromszázéves évfordulója al kalmával, konferenciát és emlékünnepélyt rendez. Ezen napokon a helybeli egyetemi hallgatók vidékieket is látnak vendégül. Ezeknek az elszállásolását és ellátását az elnökség Debrecen megértő közönségével és segitségével szeretné megvalósitani. November hó 15-től 18. reggelig kellene hajlékot nyújtani ezeknek, hogy az általánosan ismert debreceni vendégszeretetről bizonyítékot adjon, jelen esetben is a város közönsége. — Azokat, akiknek alkalma van érkezőket fogadni, szeretettel kéri a kör elnöksége, hogy ezt vagy személyesen jelentsék be a kollégiumi kapusnál, vagy pedig helybeli postai lapon a kör elnöükségének, (Bethlen Gábor Kör, Kollégium) november hó 14-én, (esütörtök estig). Kérném azoknak is szíves értesitését, akik csak lakásra, avagy csak kosztra tudnak fogadni. A kör elnöksége nevében Kovács L. Szilárd főtitkár.

— **Szeptember óta nem kapnak fizetést a tanitók a megszállott Bihar megyében.** Nagyváradról jelentik: A román állami tanitók sanyarú helyzete mellett valóságos kultúrbotrány az a tény, hogy a biharmegyei állami tanitók szeptember óta nem kapnak fizetést. Igen sok tanitó ezért kétségbe ejtő helyzetbe került, mert még aug. hóban kapott 2900 lej havi fizetésből, amely még egyhónapi megélhetésre sem elegendő, nem tudják magukat és családjaikat hónapokon át eltartani. A többszöri sürgetésnek eddig még nem volt foganatja és máig sem útalta ki a pénzügyigazgatóság a tanitói fizetések folyósitására szükséges összegeket a községeknek.

— **Körözött grafológus.** Makóról jelentik: Néhány nappal ezelőtt egy grafológus érkezett Makóra, aki a plakátokkal már jóelőre hirdette magát. A hiszékeny emberek tömegesen keresték fel, akikkel az első napon csupán egy-két pengőt fizettetett egy-egy jóslásért. A keresete ilyenképpen erősen megnövekedett, ami a rendőrségnek is feltünt. Kihallgatásra idézték a rendőrségre, ahol kitünt, hogy a grafológus nem más, mint Silberger Andor, a pesti ügyészség által körözött egyén. Pesten nemrégiben jogerősen elitélték, héthónapi sikkasztás és magánlaksértésért, ami elől vidékre szökött és jóslással foglalkozott. Mielőtt átadták volna a pesti ügyészségnek, a makói járásbiróságon is el kell szenvednie a kuruzslásért reá rótt büntetést.

Megivott egy liter forralt bort és felakasztotta magát az uccán egy akácfára egy elkeseredett házmester

Egy arrajáró szerencsére felfedezte és levágta.

Furcsa körülmények között követett el tegnap este öngyilkosságot **Arnóczky János** debreceni, Piac-utca 19. sz. alatti házmester. Arnóczky ugyanis összeveszett a feleségével, mire elkeseredésében az egyik korcsmában megivott egy liter forralt bort, amitől alaposan berugott. Ittasan aztán kiballagott a Budai Ézsaiás-utcára, ahol a 35. sz. előtt egy ruhaszáritó kötéllel felakasztotta magát egy utcai akácfára.

A szerencsétlen ember már fuldoklott, amikor szerencséjére rákakadt egy járókelő, aki átlátva a helyzetet, levágta a fáról az öngyilkos embert. — Értesitették a mentőket is, akik magához téritették Arnóczkyt, majd beszállitották a rendőrségre. A rendőrségen saját érdekében őrizetbe vették az ittas embert, majd másnap délelőtt a lelkére beszéltek, hogy inkább béküljön ki a feleségével, de ne kövessen el máskor öngyilkosságot.

Arnóczky meg is fogadta a jótanácsot és megigérte az őt kihallgató rendőrtisztviselőnek, hogy nem követ el több öngyilkosságot, elég volt belőle egyszer.

— **Amerikából tizenkilenc hordó arany érkezett Európába.** Cherburgból jelentik: Amerikából tizenkilenc hordó arany érkezett ide. A szálltímány értéke százhatvan millió frank.

— **Gyászmise Ferenc József király lelkiüdvéért.** Ferenc József király lelkiüdvéért elhunytának évfordulóján, november hó 21-én, a budavári Mátyás templom ünnepélyes gyászistentisztelet lesz.

x **Mindenki nyer,** aki résztvesz a Magyar Magazin újszerü osztálysorsjáték akcióban. — Nagytömegü sorsjeggyel vesz részt a Magyar Magazin az 1929—30. évi állami osztálysorsjátékon és az egész nyereségét a lap előfizetői között készpénzben osztja szét. A részletes feltételeket és játéktervezetet a Magyar Magazin november 1-i száma közli, mely ezenkivül is rengeteg szenzációval szolgál. A Palau-szigeti nászünnepségek festői fotókkal tarkított érdekes leirásán kivül, ragyogó felvételeket közöl az éjjeli Budapestről. A magyar irodalom reprezentánsai: Babits, Karinthy és Kosztolányi érdekes nyilatkozatokat adnak le a színpad és film harcáról. A lap kiemelkedőbb érdekességei: Interju Kelennel (eredeti karikaturákkal). Modern lakás (tervillusztrációkkal). a népszerü Logiai nyomozás rovat közli a múlt szám feladatának megoldását. Aktuális Magazin. Rejtvénymagazin. Remek fotók, rajzok, novellák és versek. A lap ára 1 pengő. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget ucca 26.

— **Kéthly Anna előadása Angliáról.** A debreceni munkás szakszervezetek folyó évi november hó 17-ik napján, vasárnap délután 4 órakor, a Munkás Otthon nagytermében — müsoros délutánt rendeznek, amely előadás keretében Kéthly Anna országgyülési képviselő fog ismertetést nyujtani azokról a tapasztalatokról, amelyeket a mult havi angliai tanulmányutján szerzett. — A rendkivül érdekes előadás után a munkásság elsőrangu mükedvelői gárdája fog szórakoztató előadást tartani. A müsor a következő: 1. a) Kürschner—Ujj: Jelige; b) Várnai—dr. Ujj: Ne csüggesszen.... Énekli a Vasmunkások Vegyeskara. 2. A mai Anglia. Előadás. Tartja Kéthly Anna orsz. képviselő. 3. Várnai Zs. versei. Szavalja Holló Manci. 4. a) Weber: A vadászok kara; b) Huszti: Dal a szép ifjuságról. Énekli a Vasmunkások férfikara. 5. Lantos Béla versei. Szavalja Bartha József. 6. Tánc-duett. Előadják Sz. Csiha Manczi s Szilágyi Sándor. 7. A pótvizsga. Tréfa 1 felvonásban. Előadják: Nesnár Manci, Leer Sándor és Szabó István. 8. Tánc-trio. Előadják: Tóth Rózsi, Szilágyi József és Geng György. 9. Kuplék. Előadja Nagy János. 10. Tánc-duett. Előadják: Leer Sándor és Kiss Manci. 11. Éljen Hatsek. Tréfa 1 felv. Előadják: Sz. Csiha Manci, Holló Manci, Szilágyi Sándor, Vigh Lajos, Herskovits Hermann, Kürti J. és Nagy László. 12. Hubert induló. Énekli a Vasmunkások Vegyeskara. Belépődij személyenként 50 fillér. Mindenkit szivesen lát a Rendezőség.

— **A templom lépcsőjén leszúrták a kikosarazott kérőt.** Aradról jelentik: Az aradmegyei Fazekas-Varsánd községben vasárnap délelőtt a templom előtt, a templomból kijövő násznép szemeláttára halálos szerelmi dráma játszódott le. Vasárnap tartotta esküvőjét Bucariu Grigor gazda, Germán Máriával, a falu legtehetősebb leányával. A leány azelőtt jegyben járt Petrisor Ádám aradi őrmesterrel. Amikor Petrisor tudomást szerzett az esküvőről, kijelentette barátainak, hogy leszámol hűtlen menyasszonyával és Varsándra útazott. A lakodalmas házban nem talált senkit, erre utánuk ment a templomba és a jelenlevők kétségbeesett fjedtsége közepette útat erőszakolt magának az oltár felé. A nászmenet ekkorra már kifelé indult és Germán Illés káplár, a menyasszony bátyja, Petrisor elé állott, hogy felelősségre vonja a rend zavarásért. Petrisor szó nélkül arculütötte Germánt, aki erre kirántotta a bajonettjét és beledöfte Petrisorba. Az őrmester néhány pillanatnyi halál tusa után a templom lépcsőjén kinszenvedett. A gyilkos ezután megszökött, de a csendőrségnek Aradon sikerült őt elfognia.

— **Amikor a Ludovikások a Gotterhalte helyett a Himnuszt énekelték.** Benkő János nyugalmazott honvédőrnagy, egyik budapesti laphoz intézett levelében igen értékes adatot hoz fel a régi Ludovikában uralkodó szellemről és arról, hogy a régi honvédségnél magyarnak lenni, igen nehéz volt. Benkő János a következő esetet eleveníti fel: „Még 1896-ban történt, hogy a Ludovika Akadémia kertjében levő protestáns kápolnában a kötelező „Gotterhalte“ magyar szövegét kellett volna énekelnünk, mi azonban valahányszor belekezdett néhai jó énektanárunk, Krausz, az orgonálásba, mindig a Himnuszt énekeltük. — Valaki feljelentett, erre ügyeletes tisztet kaptunk, de a „Gotterhalte“ csak nem ment. Erre az ügyeletes tiszt feljelenett bennünket a parancsnoknak, Néhai Csesznák tábornok úr lerendelt az udvarra és szigoru kutatást rendelt el. Domby Lajos évfolyamtársam és legjobb barátom jelentette, hogy ő nem énekelte a „Gotterhaltet“. Erre olyan erős szidást kapott, hogy más nem jelentkezett. Megkérdezték Dombytól, hogy kihez szokot ktijárni és midőn említette többek között, hogy Zilahy Gyulához, ki a Nemzeti Színház illusztris tagja és rokona, a parancsnok kijelentette, hogy most már érti a magatartását. Ugy emlékszem, hogy hosszabb időre megvonták a vasárnapi kijárást, de súlyosabb büntetést nem kaptunk. Valószinü, hogy belülről nekünk adott igazat a parancsnok, de karrierje feláldozása nélkül ezt nyilvánitani nem lehetett.

Csak egy mosolyt

A BOJKOTT.

— Hát kend mit keres itt a városban?

— Levelet hoztam feladni.

— No, azt otthon is feladhatta volna.

— Az ám, de bojkott van.

— Micsoda bojkott?

— Hát az, hogy a postásné nem vesz tőlem tojást, én meg nem adok fel nála levelet.

BIRÓ ELŐTT.

— Gondolja, hogy a vádlott részeg volt?

— Nem tudom biztosan, de a felesége mondta, hogy egy ócska fazékfedőt hozott haza s azt mindenáron a gramofonon akarta lejátszani.

RENDETLEN FÉRJ.

— Amália, lenyeltem véletlenül az inggombomat.

— Végre tudod, hogy hol van.

— **A gazdászifjúság Mikulás-estje.** A debreceni m. kir. Gazdasági Akadémia ifjúsága, december hó 7-én az „Angol Királynő“ külön termeiben zártkörü jelmezes Mikulás-estét rendez. Kezdete este 10 órakor. Megjelenés: Álarccal, jelmezben, vagy estélyi ruhában. Jegyárak: Személyjegy öt pengő. táncosjegy 3 pengő. A rendezőbizottság: Rácz Jenő ifj. elnök, Boldisár László főrendező, Jármy Menyhért vigalmi elnök, Borossy-Tóby Tivadar, Siposs István, Kállay Ubul, Töpler István, Truskovszky Sándor. Ladányi Ferenc, Jármy Gábor cigányvajda. — Rendezők: Andrássy Antal, Balásházy László, báró Bánffy Ede, Bárczay Sándor, Béldy György, Bölöny Klára, Both Tamás, Csiszár László, Dapsy Zoltán, Dömötör Sándor, Draxler Lipót, Gaál Dezső, Girsik Gy. Halász Károly, Jármy László, Juricskay Pál, Justus Gyula, Kállay István, Kethely István, Kriston Miklós, Kriváchy Jenő, Lossonczy Gusztáv, Máriássy Béla, Nánássy László, Ottlyk Miklós, Papp Lajos, Penyigey Dénes, Perlaky Zsolt, Puv Aladár, Rácz Miklós, Somossy Miklós, L. Szabó Éva, Szabó Károly, Szalay Miklós, Szemere Miklós, Thuránszky Tibor, Uray Miklós, Varjassy István, gr. Wass Albert, Wukovics László.

— **Letartóztatták Rákosi Mátyás nővérét.** A budapesti rendőrség a pestvidéki ügyészség elnökének útasitására ma letartóztatta Rákosi Mátyás, volt kommunista népbiztos nővérét, Rákosi Gabriellát, aki egy igen gazdag budapesti konzervgyáros felesége. A dúsgazdag asszonyt azzal vádolják, hogy olyan levelet akart becsempészni fivéréhez, amelynek tartalma miatt a legszigorubb intézkedéseket kell foganatosítani.

— **Sugpremacia, vagy paritás** cimmel kisebbségi problémával kapcsolatban a magyar politika jövő célkitüzéseiről irt nagyérdekü cikket dr. Albrecht Ferenc, a Magyar Külpolitika c. képes hetilap legújabb számában. Fellner Frigyes cikkével kapcsolatban rámutat a lap, hogy a jóvátételt követelő kisantant államok 33.8 milliárd pengő értékü vagyonnal gyarapodtak, Magyarország rovására, minden ellenszolgáltatás nélkül. Csekey István a vilnai Báthory István egyetemi ünnepségről ir színes beszámolót. Részletes adatokban mutatja be a lap a cseh választások eredményét és a szlovenszkói magyar képviselők névsorát. Vladár Ervin folytatja nagyérdekü cikkét a Népszövetség szervezetéről. Etédi pedig Öt országon keresztül cimü érdekes útleirását. Az aktuális cikkeken kivül a szokásos gazdag rovatok egészitik ki még a számot, melyből szivesen küld ingyen mutatványszámot a Magyar Külpolitak kiadóhivatala, Budapest, Országház XI. kapu.

— **Nagy daloshangverseny dec. hó elsején, a Bika dísztermében.** Egy műsor került a kezembe, amely a dec. hó elsején, a Bika dísztermében tartandó hatalmas műsor számokat tartalmazó hangversenyre vonatkozik. Mi a feltünő ezen a műsoron? — Huszonkét művészi énekszám, melyeket városunk legjobb dalosegyesületei adnak elő. A műsor terjedelme olyan, hogy két hangverseny estét is be lehetne velük tölteni, s ennek dacára azt látjuk, hogy a belépti díjak egy egyszerü mozi belépti díjat sem haladják meg. Ki hallott olyant, hogy egy pengőért ilyen hatalmas, tartalmas, gyönyörü műsort végig lehessen élvezni. Ajánljuk is jóindúlattal, hogy aki még meg nem váltotta a belépőjegyét ezen rendkivüli estére, siessen mert nem fog kapni. Jegyek még kaphatók: Méliuszban, Springernél és a dalosoknál. — Megjegyezni kivánjuk, hogy a debreceni dalosoknak ez a megértő, egymást megbecsülő vállalkozása a mai rideg korban egyenesen felemelő. Nem néznek mást a debreceni dalosok, csak azt, hogy a másik testvér dalosegylet is a magyar dalt szolgálja. Egymással kezet fog s egyesült erővel siett a magyar dalomüvészetet előre vinni. — Éljenek a mi derék dalosaink. Éljen a közöttük uralkodó dalostestvéri szeretet.

(K—y).

— **Az Iparosok figyelmébe!** Id. Szöllősy Dániel volt lakatosmester, az iparostársadalom egykori vezető és kiváló tagja, az Ipartestület előljáróságának hosszú időn át volt tagja, elhalálozott. Temetése folyó hó 13-án, azaz ma szerdán délután három órakor lesz a Vendég ucca 6. szám alatti gyászházról. Az Ipartestület ezúton kéri fel az iparosokat, hogy a temetésen minél számosabban jelenjenek meg.

— **Szappanos hagymával gyógyította furunkulusát, — vérmérgezéstől meghalt.** Gyuláról jelentik: A gyulai közkórház sebészeti osztályára eszméletlen állapotban szállították be Galuska Józsefné harminckilencéves asszonyt, egy vasutas feleségét. A szerencsétlen asszony ajkán néhány nappal ezelőtt furunkuls keletkezett. Egyik szomszédja ajánlatára szapanos hagymát kötött az ajakára, amitől súlyos vérmérgezést kapott. A kórházban megoperálták, de már nem tudtak rajta segíteni. Az ügyészség vizsgálatot indított a halálos kuruzslás ügyében.

— **Házasságok.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Klein Arthur—Földvári Magda. Róth Sándor—Neumann Margit. Jakucs István—Pálffy Irén.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Fele József áll. rendőr, fiú Tíbor. Kovács Mihály napszámos, fiú László Varga András béres, leány Katalin. Makai Sándor órás, fiú Tíbor. — Makai Kálmán férfiszabó-s. f. Ernő.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Fekete Sándor ref. 1 hónapos, Bocskai-tér 1. szám. — Szöllősi Dániel ref. 75 éves, Vendég ucca 6. sz. Földszin Gyula rk. 18 hónapos, Pallag 27. szám. — Kecskeméti Zsófia ref. 3 éves, Dévai ucca 1. szám. — Rózsás Imre ref. 22 éves, Gróf Vecsey ucca 29. szám. — Deák Eszter gk. 20 hónapos, Ujléta. — Katona Vince ref. 3 éves, Vigkedvü Mihály ucca 22. szám. Nagy József ref. 33 éves, Kishegyesi út 40. szám. — Rendli József ref. 5 napos, Wolf-telep. — Aszalós Ferenc ref. 76 éves, Homok ucca 87. szám.

x **Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.**

SPORTHIREK

KÜLÖNVONATOT SZERVEZ A BOCSKAY MISKOLCRA.

November 24-én Miskolcon játszik bajnoki mérkőzést a Bocskay az Attila ellen. A két nagy riválisa találkozása mindig heves küzdelmet nyujtott, akár bajnoki, akár barátságos formában találkozott a két csapat és minden alkalommal nagy drukker tábor kisérte el a csapatokat a szomszéd városba. A Bocskay vezetősége a II. sz. menetjegyirodával karöltve ismét különvonatot tervez Miskolcra. A különvonat a délelőtti órákban indulna és a mérkőzés után azonnal indulna vissza, ugyhogy este 8 órára már vissza is térne Debrecenbe a gyorsvonati sebességgel menő vonat. A sportvonat árait rendkivül olcsón szabták meg, II. osztályon 9.50 oda-vissza, III. oszt. 6.50 pengő. A vasuti jegy árában a mérkőzés belépőjegye nincsen benne, de a jelentkezőknek olcsó jegyet biztosit a Bocskay vezetősége.

A VASÁRNAPI PROGRAM.

Prága: Ujpest—Slavia a Középeurópai Kupa második döntője.

Hungária-ut: Hungária—Budai Harihárom, Nemzeti—Somogy, Hungária B)—Budai Harihárom B).

Szeged: Bástya—Ferencváros.

Debrecen: Bocskay—Kispest.

Miskolc: Attila—III. ker. FC.

Nagykanizsa: Zala-Kanizsa — Bak TK.

Soroksár: Soroksár—Józsefváros.

Szombathely: Sabaria—Kossuth.

Budapesten: Terézváros—Vasas.

HÁTRALEVŐ MÉRKŐZÉSEK.

Ferencváros: Bástya, Pécs-Baranya, Nemzeti, Kispest.

Ujpest: Somogy, Bástya, Pécs-Baranya.

Budai Harihárom: Hungária, Kispest, III. ker. FC.

Hungária: Budai Harihárom, III. ker. FC, Bocskay.

III. ker. FC: Attila, Hungária, Budai Harihárom.

Bástya: Ferencváros, Nemzeti, Ujpest.

Bocskay: Kispest, Attila, Hungária.

Somogy: Nemzeti, Ujpest, Pécs-Baranya.

Kispest: Bocskay, Budai Harihárom, Attila, Ferencváros.

Attila: III. ker. FC, Bocskay, Kispest.

Pécs-Baranya: Ferencváros, Somogy Ujpest.

Nemzeti: Somogy, Bástya, Ferencváros.

A mérkőzések lejátszásuk sorrendjében vannak.

VASÁRNAP TARTJA A BOCSKAY KLUBAVATÓ ÜNNEPSÉGÉT.

A Bocskay Futball Klub hosszu tárgyalások és alapos előkészítés után végre eljutott odáig, hogy megnyithassa klubhelyiségét, amely hivatva van eleven és pezsgő életet teremteni a futballsport kedvelőinek körében. A Bocskay klubhelyiség a Royal-szállóban lesz, a Royal étterem egyik helyisége szolgál a klub tagjainak mindennapos találkozóhelyül. A klub bevezeti a vasárnap esti mulatságokat is, teázó, táncos összejöveteleket s ezek számára a dísztermet szerezte meg.

Vasárnap este 8 órakor tartja a klub az első ünnepélyét. Pompás műsorral kezdődik ez, amelyben szerepel a Csokonai-színháznak néhány kitünő tagja is, sőt valószínüen sikerül megnyerni a klubotthon agilis vezetőségének T. Timár Ilának, a Csokonai-színház kedves primadonnájának fellépését is. Ragyogó lesz a műsor s utána táncra perdül az ifjuság.

A Royal dísztermét pompásan rendbehozták erre az alkalomra. A tánchoz kitünő zenekart szerződtetett a rendezőség, ugy, hogy a megnyitó est sikere feltétlenül biztosítva van.

FELHIVÁSOK.

Felkérem az éremmérkőzések csapatintézőit, hogy ma, szerda este 8 órára a szokott helyen megjelenni szíveskedjenek. — Intézőség.

Felkérem a PIFC összes játékosait, hogy f. hó 13-án, szerdán este félnyolc órakor a Kis-Debrecen vendéglőben jelenjenek meg. Pontos megjelenést kér az intéző.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Ujabb nyilvános tárgyalás lesz a szikgáti parcellákra

Már több izben megkisérelte a város, hogy árverésen értékesitse a szikgáti gazdaságból kiszakitott és bérbeadandó apró parcellákat, azonban kellő árat nem igértek meg. Mindössze 1 darab 7 holdas és egy 12 holdas ingatlanért adták meg holdanként a 100—100 pengő haszonbért. Ezt az ajánlatot a város elfogadta és ennekfolytán **Popazoff** Gregorral megkötik a szerződést.

A többi parcellákra november 15-én pénteken délelőtt 9 órakor **részint utóajánlat folytán, részint az eddigi eredménynek jóvá nem hagyása miatt nyilvános árverést tartanak.** Ez alkalommal hét 4—12 holdig terjedő parcella kerül árverésre, melyek mezőgazdasági müvelésre is teljesen megfelelők, de miután szennyvizzel is öntözhetők, konyhakerti célokra is alkalmasak.

Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A törzsménesből és törzsgulyából kiselejtezett állatok értékesitése

A ménesrendező és a törzsgulya felügyelő-bizottsága a törzsménesből és a gulyából kiselejtezni azokat az egyedeket, amelyek nem megfelelő tenyészállatok illetőleg létszámfelettiek és azokat árverésen értékesiteni próbáltak. Kedden délelőtt a gazdasági ügyosztály kihajtatta az állatvásárba, — azonban az árverés sikertelen maradt, amennyiben csak két darab ló és egy tehén kelt el, a megállapitott becsértéken felül. Miután az állatok egy része olyan, hogy azokat kiteleltetni nem érdemes, a polgármester előreláthatólag felhatalmazza a gazdasági tanácsnokot, hogy a kiselejtezett állatok egy részét szabadkézből is eladhatja. — **Körülbelől 10 lóról és 9 szarvasmarháról van szó.** A lovak egy része idősebb, másrésze 3 és fél éves ménekből áll. A tehenek részben idősebb tenyészállatok, — van köztük egy darab 2 éves üsző.

Terménytőzsde

A gabonatőzsdén ugy a készáruvásáron, mint a határidőpiacon ismét lanyhább volt az irányzat. A határidőpiacon még nagyobb mértékben estek az árak, mint a készáruvásáron. Az árjegyzőbizottság megállapítása szerint a buza 10, a rozs 15, a korpa pedig 30 fillérrel volt olcsóbb a készáruvásáron. A határidőpiacon azonban még ennél is számottevőbb árcsökkenések voltak. Ezek az ujabb áresések a határidőpiacon abból az okból keletkeztek, hogy *folytatták a néhány nappal ezelőtt megkezdett lebonyolitásokat a márciusi és a májusi buzáknál.* Ezek az ujabb technikai müveletek mindkét terminusnál 20—20 filléres árcsökkenést idéztek elő, annak ellenére, hogy Csikágóból nem érkeztek éjjel jelentések. Ilyen körülmények között a liverpooli piac lanyhulásán kivül leginkább az idézte elő a határidő olcsóbbodását, hogy az import államok tartózkodása a vételtől változatlanul érezteti hatását.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza márciusra 22.52, 22.51, 22.60, 22.63, 22.50, 22.60, zárlat 22.58—22.59, májusra 23.24, 23.28, 23.30, 23.32, 23.25, 3.20, zárlat 23.26—23.27.

Rozs márciusra 16.00, 16.10, 16.12, 12.08, zárlat 16.08—16.10.

Tengeri májusra 16.10, 16.14, 16.09, 16.07, 16.20, 16.24, 16.10, 16.13, zárlat 16.16—16.17.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 22.56—22.90, 78 kg-os 22.65—23.05, 79 kg-os 23.10—23.45, 80 kg-os 23.35—23.60, felsőtiszai 77 kg-os 21.50—21.80, 78 kg-os 21.70—22.00, 79 kg-os 21.95—22.20, 80 kg-os 22.00—22.23, fejérmegyei 77 kg-os 20.80—20.95, 78 kg-os 20.95—21.15, 79 kg-os 21.30—21.40, 80 kg-os 21.40—21.50, dunántuli 77 kg-os 20.80—20.95, 78 kg-os 20.95—21.15, 79 kg-os 21.20—21.40, 80 kg-os 21.30—21.50, pestmegyei 77 kg-os 20.80—20.95, 78 kg-os 20.95—21.15, 79 kg-os 21.30—21.40, 80 kg-os 21.40—21.50.

Rozs pestvidéki 14.30—14.40, egyéb rozs 14.30—14.40, takrmányárpa I. 15.50—16.25, takarmányárpa II. 15.00—15.50, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21.00, egyéb sörárpa 17.50—19, köles 11.00—12.50, egyéb tengeri (uj) 13.40—13.60, zab I. 15.25—15.75, zab II. 13.80—14.20, korpa 9.80—10.00, csernamag 140—170, löheremag 100—120.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

x **Rendeljen bérautót a Fortuna garázsban. Telefon 320. szám.**

Tüzifa és szénszükségletét legolcsóbban **GUTTMANN LAJOS, Debrecen, Ispotály u. 19. szám alatti** raktárában szerezheti be. **Hasáb- és vágott tüzifa, I. r. porosz szalonszén és belföldi kőszenek, bányakoksz és kovács szén házhoz szállitva.** Pontos és szolid kiszolgálás. **Telefon 14—34.**

Lengyel fest, mos, tisztit kifogástalanul. Agytolltisztitás gőzzel Csapó-u. 28. Batthyányi-u. 1

Hizlaljuk a ludat.

Az őszi idény egyszersmint a ludhizlalás ideje is, amely napjainkban nem csekély fontosságu. Egyetlen libát sem szabad hizlalás nélkül levágni, mert csak így gazdaságos. A ludat legjobban szük helyre zárva hizlaljuk, legcélszerübben padozat nélküli gyepes helyen, melyre jó száraz almot öntünk. Kitünő jó hust nyerünk, ha zabot etetünk velük. A hizlalás így 4—6 hétig tart. Egy liba ezalatt 25—30 kg. zabot fogyaszt. Ha lehetséges tejjel itassuk, ennek hiján tiszta hideg vizet adjunk nekik. A hizlalás idejét két részbe is oszthatjuk. Az első két-három héten át zabot etetünk velük, utána rendes módon tengerivel tömjük.

A mátészalkai országos vásár november 18-án lesz.

A kamara értésíti érdekeltségét, hogy Mátészalkán az országos vásár 1929. évi november hó 18-án lesz megtartva mindennemü állatfelhajtással.

Ugyanekkor lesz a kirakodóvásár is. Heti vásár minden szerdán, mindennemü állatfelhajtással.

ORSZÁGOS VÁSÁROK SORRENDJE:

November hó 13, szerda: Ajka, Bajna, Földes, Budapest, Hegyfalu, Kiskunhalas, Kistenyere, Rudbánya.

November hó 14, isütörtök: Bajna, Budapest, Edelény, Hajdúdorog, Püspökladány.

November hó 15, péntek: Aszód, Budapest, Csenger, Jánosháza, Lőrinci, Nagyrákos, Pölöske, Székesfehérvár.

November 16, szombat: Budapest, Cibakháza, Lőrinci, Makó, Szegvár.

November 17. Fegyvernek, Kóka, Kirakodóvásár: Makó, Szegvár.

China vashor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2·50 P.

Kapható: a készitő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Szinház mellett.

Esküvői fénykép-

különlegességek

nagyitások,
családi-, csoport
és gyermekfényképek legszebb
kivitelben készülnek.

LIENER

műtermében

Csapó ucca 1. sz.

Telefon 17-22.

Sodrony ágybetétet

legjobb minőséget készit

Neumann Péterfia ucca 17.

31055—929. II.

HIRDETMÉNY.

Az 1876 : VI. t.-c. 5. §-a értelmében közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. városa Közigazgatási Bizottsága összes tagjai helyének választás, illetőleg titkos szavazás utján való betöltése a folyó évi november hó 18-án, hétfőn tartandó törvényhatósági bizottsági közgyülésen fog megtörténni.

Debrecen, 1929 november 10-én.

Dr. Vásáry István
polgármester.

HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. törvényszék 1928. P. 3749—102. sz. végzésében Balmazujváros község részleges tagosítása ügyében a befejezett tárgyalás eredményeként létrejött egyezséget jóváhagyta.

A kir. törvényszék ezen végzését a városi kiadóhivatalban 8 napi időtartamra közszemlére helyezem. Azt ott a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Debrecen, 1929 november 5-én.

Dr. Vásáry István
polgármester.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak a *vértetű irtása* tárgyában 65199—1922. XIV. sz. körrendelete alapján Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága felhivja az érdekelt közönséget, hogy a vértetű irtását az őszi idényben is teljesitse, annál is inkább, mivel a vértetű irtására legalkalmasabb idő az őszi lombhullatástól kezdve március végéig van. Egyuttal figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy aki az irtást elmulasztja, kihágást követ el és nemcsak pénzbüntetéssel fog sujtatni, hanem azonfelül a hatóság fogja az irtást a mulasztó költségére elvégeztetni.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága
Dr. VASS
városi tanácsnok.

A m. kir. államrendőrség debreceni kerületének főkapitánya.

Szám: 14277—1929. köz.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A m. kir. állami rendőrség ker. főkapitánysága 450—500 kg. I. o. hazai gyártmányu nehéz talpbőr szállitására nyilvános versenytárgyalást hirdet. Ebbeli zárt ajánlatokat 1929 november 26-án d. e. 12 óráig kell beadni.

Részletes hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt a rendőrpalota I. em. 51. sz. szobájában megtekinthetők.

Debrecen, 1929 november hó 11.

Ker. főkapitány helyett:
LÁM s. k.
főkapitányhelyettes.

Szebb és olcsóbb, mint a csempe

„Gromo"

zománcozott falvédőlemez

fürdőszoba és konyhafalak burkolására minden szinben izléses szegélyekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós

bádogos és vizvezeték szerelő mesternél

DEBRECEN, CSAPO-U. 3.

Telefon 9-17.

„KALOR'

folytonégő kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés.
Debrecen.

Telefon: 6. és 15-48. szám

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1. Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTÚLI HÍRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágositást a 7-89. telefonszámunk alatt kaphat.

Állást kereső nők

Ápolónő
betegek mellé ajánlkozik vidékre is. Cím a kiadóban. 969

Tisztességes
asszony ajánlkozik — könnyebb házmesteri teendőkre 10 éves kisfiával, esetleg a főzésnél is tud segiteni, némi fizetésért. Cim: Nyúlasi rokkant-telep Vasúti-sor, a trafiknál. (Iklódiné, dohányárúda). 166-f

Állást kereső férfiak

Könyvelést
vállal mérlegképes könyvelő, önálló levelező. Címe a kiadóhivatalban. 169-f

Szerényigényü
uriasszony, irodai, esetleg házvezetőnői állást vállal, szerény dijazásért. Cim a kiadóban. 174-f

Fehérneműjavitást
stoppolást, vagy kézimunkát vállal, elhagyott szegény, korlátolt járóképességü, intelligens nő. Kéri a jóindulatu emberek szives pártfogását, tekintettel nagy nyomorára. Szives megkereséseket kér Kiss Jánosné, István út 10. szám alá.

Betöltendő állás nők részére

Pénztár kezelésben
jártas ügyes nő felvétetik nagy vállalathoz, óvadékkal, Ügyes jeligére a kiadóba kérünk ajánlatokat. 16-a

Egy
tüzőnő felvétetik, Mester ucca 32. szám. — Kovács cipőüzem.

Gyakorlott,
gyors- és gépirónőt, — azonnali belépésre keres Kemény ügyvédi iroda. 985

Keresek
perfekt német nőt, két gyermek mellé, délutánra, Hatvan ucca 61. szám. első emelet 3 ajtó. 992

Betöltendő állás férfiak részére

Fűszerkereskedő-segéd, mielőbbi belépésre felvétetik, Ullman Rt. 984

Ügyes
akvizitőröket keresünk Csakis komoly, dolgozni akaró egyének jelentkezzenek. Irásbeli ajánlatukkal Bleyer rádióüzletében, Ferenc József út 41. sz. alatt. 17-a

Faesztergályos
tanulónak egy fiú felvétetik, Könyves Tóth Atnal faesztergályosnál, Rákóczi ucca 14. szám. 973

Jól bevezetett
fűszerben jártas ügynök felvétetik, Linden feldnél, Dégenfeld-tér 7. szám. 957

Ezerötszáz pengő
készpénz óvadékkal el járó fölvétetik, 100 P. hevifizetésre. Cím meg tudható Nagy hírdetőirodában, Csapó ucca 56. szám. 995

Tanulót
fűszerüzletembe felveszek, Vadásszy, Meszena ucca 1. szám. 891

Tehenészet
nőtlen, benkosztost keresek Debrecentől 27 km-re fekvő gazdaságba. 1930 január hó 1-től kezdődőleg- aki egy egész évre leszerződik. Az állomány jelenleg 12 drb. tehén és a szaporulata. Jelentkezni lehet: — Derzsy Kálmánnál, Nyugati ucca 48. szám alatt, reggel 7-től fél 8 óráig 134f

Gazdasági eszközök

Réti széna
van eladó, Pessa dülő, Zöldfa ucca 14-a. 987

Könnyü kocsi,
lószerszámok, két ló eladó, Zöldfa ucca 14a szám alatt. 998

Autó, motor, kerékpár

Kerékpár
eladó, Rákóczi ucca 14 szám. 990

Autó-rugók
készitése és javitása szakszerüen és olcsón: Nagy Gyula, Erzsébet ut 17. 38-a

Hangszerek

Zongora
bérbe kiadó, Vigkedvű Mihály ucca 27. szám özv. Vargáné. 996

Zongora,
rövid, kereszthúros eladó, Sas ucca 2. szám, Hermel. 951

Bútorok

Eladó
egy szalongarnitura, — női iróasztal, egy vaságy sodronnyal, függönyök, tartók. Erőss Lajos u. 14. 607

Jókarban levő
teleháló szobabútor sürgősen eladó, Hadházi ucca 27. szám. hátulsó ajtó. 980

Egy
alig használt új ebédlő bútor, azonnal eladó. Megtekinthető délelőtt 8—12 óráig, Gólya u. 9. szám. 963

Kárpitos
munkák, újak, javitások, legolcsóbban készülnek, Varga, Piac ucca 44. sz. udvarban. Telefon szám 16-54. 558

Eladó
szalongarnitura, ebédlő szőnyeg, szekrény, ágy, keredenc, asztal, spar. Nyugati u. 46. 665

Eladó
egy ebédlő, Hatvan u. 36. szám egész hátul. 936

Oktatás

Miss Edwards született angol, diplomás polgári iskolai tanárnő, (cardiffi egyetemről) angolt tanít József kir. herceg ucca 12. szám. 1443

Kettős könyvvitelt, keresk. levelezést gyors írást, jutányosan tanít keresk., isk. tanár. Leveleket a főkiadóba kér „Expressz" jeligére. 167-f

Kettős könyvvitelt, kersk. levelezést, gyorsírást jutányosan tanít kereskes. isk. tanár. Leveleket a főkiadóba kér „Expressz" jeligére. 167f.

Francia-német nyelv tanítását, reálista, vagy polgárista tanulók korrepetálását szerény díjazásért is elvállalná, szegény sorsu egyetemi hallgató. Megkereséseket „Francia-német" jeligére a kiadóba kérnék. (VC.)

Német, francia és török nyelvből órákat adok, jutányos ár **mellett,** kezdőknek és haladóknak, Nagy S. J. Böszörményi út 11-a. 165-f

Szabást-, varrást könnyen és biztosan elsajátithatnak úrilányok és asszonyok Laszk Józsefné Goldstein Piroska varrószalonjában, Szent Anna ucca 32. sz. 10-a

Ajánlat

Kvártélyos meleg pinceszobába fölvétetik, Varga ucca 24. szám. 970

„Anny" árai garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapok minden szinben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengő! Csapó ucca 47. Tanulóleánye felvesz. 5a

Henceresek állandóan kaphatók, javitásokat jutányosan vállal Novák György kárpitos, Batthyány ucca 7. 1a

Tüzelőanyagot 4—6 havi részletre is megrendelhetnek Közalkalmazottak és más hitelképes egyének a Köztisztviselők Szövetkezete árudáiban és a telep központi irodájában, Salétrom ucca 34. szám. Telefon 14-34 sz. 33-a

Melasz-szállításhoz vashordók el-, vagy bérbeadók, Reichmann Széchenyi ucca 22. sz. alatt. 539

Négy pengő mázsánként vágott tűzifat, II. szállítva. Szalon porosszén, tojásbrikett, kovácsszén, s koksz és belföldi kőszenek, a legolcsóbban kaphatók Grünfeldnél, Csapó ucca 16. szám, Telefon 982. 35-a

BAJOMI JÓZSEFNÉ tüzifa és széntelepe a pályaudvaron. Telefon: 8—93. A debreceni üzletvezetőség szerződéses bérfavágója szabályszerü vasuti utalványra előírt egységár alapján házhoz szállít HASÁBOS ÉS FELAPRITOTT TÜZIFÁT továbbá hazai és porosz szenet. Magánosok részére a legolcsóbb beszerzési forrás. 66a.

Ablakok jobb minőségüek és egy szerübbek minden nagy ságban készen kaphatók Blattner Kálmán — ablakgyártási telepén. Nagyvárad (volt Sziv)-utca 14. 1451

Hócipőt, sárcipőt tökéletesen javít gumiüzem, Piac u. 9. Kapu alatt. 5a.

Csillárjait olcsóbban szerezheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol, Széchenyi ucca 55 sz.

Disznóölésre rizskása 50 fillértől — kezdve, továbbá bors, gyömbér, paprika és más fűszerek a legjobb mniőségben kaphatók. Deutsch Albert és Fia üzletében. 8a.

Kötél eladás Bihari István kötélgyártónál mindenféle gazdasági kötelek jutányos árban kaphatók. Kossuth ucca 28. 771

PADLÓLAKKOK legszebb színekben, magasfényü, kiváló minőségben, nagyon olcsón kapható: Stern festéküzletben, Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott patkány- és egérirtó, garantált minőségben olcsón kapható.

TÜKÖRGYÁRTÁS, üvegesiszolás, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Sziv u.) 15. Telefon 3—56. 34f.

Női-divat szalonomban bámulatos olcsón készülnek a legújabb szőrmével díszített bunda kabátok, 12 pengőtől szövet, selyem- és estélyi ruhák 6 pengőtől. Áraim olcsósága mellett szinte elnem képzelhető finom izléssel állítok elő úgy angol, mint francia munkát. Leányokat szabni-, varrni tanítok. Bálint Irén, Kossuth ucca 42. sz. 1417

Krumponból három pengőért talpal Kovács Vilmos, Verbőczi ucca 2. szám. Hó és sárcipőt olcsón javit. Telefon 12-14 sz. 910

Friss tejet, naponként olcsón házhoz szállítok, Zöldfa u. 14-a. Telefon 925. 895

Legkomplikáltabb órák és ékszerek javítását szakszerüen, jótállással vállalom. — Aranyat magas napiárban veszek, Bercsényi Béla, Csapó u. 38. szám. (Iparos tanonciskolával szemben.) 998

Mosni, vasalni vagy takarítani házhoz megyek. — Kiadott ruhák mosását la kásomon is elvégzem. Vinke Sándorné, — Gyöngyvirág 20. 952

Berentei szén 3.70 mázsánként, hazaszállitva, szagtalan, porosz szén 7.50. Tűzifa hasábosan és felvágva legolcsóbban kapható, — Schwartz, Agárdi ucca 6. szám. Telefon 12.04. szám. 905

Kereslet

Perzsaszőnyeg szövőszéket keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Kiadó lakás

Egy pinceiakás azonnal kiadó, — Bethlen ucca 51. szám vagy házmester felvétetik. 958

Hatszobás modern lakás, családi házban kizárólagos ud varhasználattal, bérbe adó. dr. Kováts Jenő ügyvédnél, Batthyányi ucca 14. sz. alatt. 8-a

Kiadó november hó elsejére a Kassai út 35. szám alatt, nagy kerttel egy nagy szoba, konyha, s kamara, villany bevezetve, jószágtartás megengedve.

Udvarranyiló szoba kiadó. Salétrom-u. 24. szám. 959

Kétszobás, modern lakás kis családnak 50 pengőért kiadó. Böszörményi ut 59. Villamos megállónál. 976

Kiadó Kandia u. 4b. a. 2 szoba irodának. Értekezni Bercsényi u. 18. 960

Egy szoba, konyha, speiz kiadó, december hó elsejére, Gólya ucca 10. 884

Pinceszoba, nagy, világos, villanyhasználattal, vagy anél kül, november hó 15. napjára kiadó, Szegfü ucca 20. szám. 175-f

Négy szoba, elő- és fürdőszoba, — mellékhelyiségekkel ki adó, Hunyadi ucca 26. Erzsébet út 50. 920

Két szoba, konyha, spájz kiadó, nagy udvar, két kisebb helyiséggel műhelynek. Nap u. 3. 733

Kiadó lakások azonnalra föld szint és emeleti 2—3 szobásak. Erzsébet u. 109. sz. 972

Háromszobás uccai lakás elsejére kiadó, Rákóczi ucca 14. szám. 939

Kiadó egy szoba, konyha kisebb kerti lakás, azonnal elfoglalható. Honvédtemető u. 31. 961

Butorozott szoba

Egy csinosan bútorozott szoba, 15-ére kiadó, Rakovszki ucca 37. szám. 993

Két bútorozott szoba, esetleg konyha kiad, Simonffy ucca 50. sz. keresztépület. 981

Különbejáratu uccai bútorozott szoba fürdőszoba használattal, teljes ellátással, 2 személyre, azonnal kiadó, Varga ucca 24. sz. alatt. 997

Elegánsan bútorozott uccai parkettes szoba, fürdőszobával kiadó, Hatvan ucca 35. 994

Csinosan bútorozott szoba kiadó telefonhasználattal, szín ház felől, erkélyes, Sas uó 4., II. em. 5. 734

Különbejáratú udvari bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós u. 26. 655

Kétágyas parkettás uccai szoba kiadó, Hatvan ucca 18 második emelet, balra. 1000

Uccai bútorozott szoba különbejárattal december elsejére kiadó. Ugyanott Bocskay kerti bor kapható. Török Bálint-u. 3 982

Lépcsőházi szép szoba bútorozva, olcsón kiadó. Hatvan-u. 61, I. 3. 991

Különbejáratú csinosan bútorozott — szoba kiadó nov. 15-re. Kigyó u. 11. 983

Különbejáratú uccai szoba kiadó. Vörösmarty u. 15. 954

Bútorozott uccai szoba jobb férfinak kiadó. Patay u. 7. 964

Bútorozott szoba kiadó hölgy részére. Piac u. 9. sz. — Házmesternél. 967

Kiadó kétágyas szoba fürdőszoba és konyhahasználattal. Piac 10., II. 2. sz. 979

Kiadó bútorozott szoba 15-re. Kigyó u. 12. Vendéglőben érdeklődni. 962

Csinosan bútorozott szoba kiadó, Arany János ucca 56. szám. (Sz)

Bútorozott szoba, fürdőszobával 1—2 úri embernek, 15-ére kiadó, Simonffy ucca 32. első emelet, balra. 941

Balkonos elegánsan bútorozott szoba, korrekt úrnak vagy hölgynek kiadó, Püspöki palota, II. kapu, harmadik emelet, 12. ajtó, balra. x

Különbejáratú nagy udvari szoba bútor nélkül kiadó. Idősebb úrnak vagy úrnőnek. Nyomtató u. 3. 968

Intelligens embernek, uccai bútorozott szoba november 15-ére kiadó, Montiezredes, (Magos) ucca 17. szám. 927

Különbejáratú csinosan bútorozott uccai szoba azonnal kiadó, férfi, vagy nő részére. Bercsényi ucca 15. sz. 978

Üzlet, műhely, raktár

Fűszer és élelmiszerüzlet, árúval, berendezéssel, kedvező fizetési feltételek mellett, olcsón átadó. Cím a kiadóban. 977

Kiadó kétszobás modern lakás, új épületben, — azonnal beköltözhető. Zöldfa ucca 14-a. 989

Fodrászüzlet, berendezéssel, vagy a berendezés külön, nagyon olcsón, azonnal eladó, Szent Anna u. 60. szám. 965

Kiadó forgalmas helyen, a Sámsoni kövesútfélen a sorompón túl, egy üzlethelyiség, trafiknak, vagy hentesnek igen alkalmas. Értekezni lehet ugyanott a Mezeiféle szatócsüzletben. 735

Pékség, egy kemencével, lakással kiadó, december hó elsejére. Miklós ucca 20. szám. 974

Három uccai pincehelyiség, műhelynek, raktárnak, vagy borospincének kiadó, Miklós ucca 20. 975

Üzlethelyiség azonnalra kiadó, Batthyányi ucca 10. 916

Nagy üzlethelyiség kiadó a Hunyadi uccában, kétszobás mellékhelyiségekből álló lakással, **10 éves előnyös szerződéssel átvehető.** Bővebbet dr. Simon Imre ügyvédnél, Ferenc József út 81. sz.

Baranyai ucca 12. szám alatt épülő házban, négy üzlethelyiség s egy háromszobás lakás, november hó 15-től bérbeadó. Érdeklődni lehet Piac u. 81. szám, II. emelet, ügyvédi iroda 857

Eladó ingóság

Eladó elsőrendü tégla, épület fa, Bethlen uccai bontásnál. 937

Eladók teremhevaló Meidinger kályha, fürdőszobaberendezés, víztartály, — vasrács kapuval, portásfülke, rézkoronás vasúgy. márványmosdók zománcozott éjjeliszekrény, képek, fotellek, sarokdivány. — Erzsébet u. 109. 971

Elárverezek 1929. november hó 13. napján, délelőtt 11 óra kor Debrecenben, Varga ucca 30. szám alatt 1880 pengőre becsült ingókat, u. m. bútorfélék, függönyök, képek, autópótkocsi stb. Rápolthy János bír. végrehajtó. 999

Vasesterga nagyon olcsóért eladó, 8 napos Doxa állványnyal, 4 oszlopos. Dégenfeldtéri vassátor, — IV. sor, 5. szám. 956

Árverési hirdetmény. 1929 nov. 14. napján Hajduszováton a cserépgyárban bírói árverés alá kerülnek 1510 pengőre becsült tégla, cserép, lovak, szekér és egyéb ingók. Pál, sk., bir. végrehajtó. 953

Szívónyomó kútszivattyu és 200 literes padlástartány eladó. Vargi u. 23. 883

Eladó tizedes mázsa, száz kilóig mérő, srófos káposztáshordó. Györgyvirág u. 21. 955

Eladó ház

Eladó Hajnal ucca 7. számú ház, 420 négyszögöl telekkel. Gazdálkodóknak kiválóan alkalmas. Értekezni lehet Kapros Józsefnénál, Varga u. 32. szám. 4-a

Erzsébet ucca s Késes ucca 61. számú ház, nagyon olcsón eladó. — Ugyanott egy üzlethelyiség kiadó. El adásnál azonnal beköltözhet háromszoba, s konyha s pince. 6-a

Eladaó igen előnyös áron a Csapó ucca 25. számú ház, Simonyi út 5. sz. villa és a pallagi vendéglő. Bővebbet dr. Simon ügyvédnél, Ferenc József út 81. 858

Eladó föld

Négy hold elsőrendü prima szántóföld. a sámsoni kövesúton, a mélyfúrrás közelében, eladó. Értekezni lehet Nyíl u. 89. szám. (R.)

Homokkert, Ovoda ucca 3. számú szőlő föld eladó. Értekezni lehet Ovoda u. 4 szám alatt. 966

Eladó állatok

Egy jó fejőstehén eladó, — Zöldfa ucca 14-a. 986

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF, a TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.